

Wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 8-tej rano i o godz. 6-tej wiecz. W niedzielę i święta ukazuje się raz na dzień rano

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6; za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwurazowe 60 hal.

Na prowincji: miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie Niemieckiem kwartalnie kor. 10; w innych państwach: kwartalnie kor. 12. Za dwurazowe wysyłkę dziennik DOPŁACA się 40 hal. MIESIĘCZNIE. Zmiana adresu: 40 hal. Adres Red. Ul. św. Krzyża 1. 7. Adres tel. „Głos Narodu“ Kraków. Telefon Nr. 190

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny założony w r. 1893 przez JÓZEFA ROKITZKEGO

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

Osobna prenumerata na wydanie poranne wychodzi miesięcznie w mieście z odnośnieniem do domu 1 koronę.

Numer poranny 4 h., wieczorny 10 hal. Listy pieniężne przekazywane przez prenumeratę i inseraty, francuskie do Administracji „Głos Narodu“. — Prenumeratę oprócz spowolnionych przez rząd pocztowy w obrębie monarchii i w państwie niemieckiem. Reklamach w „Głosie Narodu“ nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisy redakcyjnie nie zwrać, nową wysyłkę dziennik DOPŁACA się 40 hal. Adres Red. Ul. św. Krzyża 1. 7. Adres tel. „Głos Narodu“ Kraków. Telefon Nr. 190

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowym „Głos Narodu“, róg św. Krzyża i Mikołajskiej 1. 7. Od miejsca wiersza drobnym pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., układ tabelaryczny, liczbowy od wiersza 30 h. za pierwszy raz, każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje: w Lwowie S. Sokolowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haaseenstein & Vogler, M. Opelt, M. Dukas, H. Schalek, E. Braun, Katschera & Schiert, R. Moosa, Friedl, w Berlinie F. E. Coo, w Budapeszcie J. Leopold, w Paryżu de Raczkowski 14 Cite de Trevis, John P. Jones & Cie.

Nr. 498.

Kraków sobota dnia 24 listopada 1906 roku.

ROK XIV.

Napaści na centrum.

Zebranie centrowe urządzone w Krakowie, rzuciło wielki popłoch w szeregi stronnictw, które uważały dotychczas to miasto za swoją wyłączną dziedzinę. Wszystkie organy tych stronnictw piszą zgodnie, że zebranie było blade, anemiczne, że nawet zrobiło fiasko... ale dziwnie nerwowo i niespokojnie omawiają jego przebieg i komentują wygłoszone tam referaty.... O „Naprzódzie“ niema co mówić. Warto tylko podnieść zacieklność przebijającą się z każdego słowa poświęconego w tem piśmie omawianiu spraw centrowych. Socjaliści rozumieją dobrze, że z chwilą, gdy na arenę polityczną wstąpiło stronnictwo na prawdę demokratyczne, ale oparte na podstawach narodowych i chrześcijańskich, rola ich w naszym kraju jest skończona, i będą musieli żebrać o mandaty u żydów.... Przykry to rezultat długoletniej agitacji prowadzonej z taką zapalczywością i takimi nadziejami...

Nie mniej nieprzychylnie przyjęło centrum stronnictwo liberalne, grupujące się około „N. Reformy“. Dopóki ruch centrowy ograniczał się do okręgów wiejskich, liberalni, którzy tam nie mają najmniejszych szans i wpływów, milczeli dyplomatycznie, — ale za pierwszą próbą rozszerzenia programu centrum w miastach, — ogarnął ich strach o mandaty zdobyte kosztem takich wysiłków i takich upokorzeń...

To też organ „skoncentrowanych“ z nietajonem rozdrażnieniem omawia ostatnie centrowe zebranie, zamiast jednak rzeczowych argumentów, ogranicza się do osobistych napaści, żywcem wyjętych ze słownika socjalistycznego. Zbyt długo wlokli się liberalni ogonem za socjalistycznym obozem, aby nie przejęli się ich metodą i sposobem myślenia. Wycieczki przeciwko osłom i nieprzyzwoite insynuacje, oto jedyna broń, którą liberalny dziennik potrafił wydobyć ze swego pustego arsenału. Polemizować z tego rodzaju zaczepkami nie warto, — tylko jedną pozwolimy sobie zrobić uwagę; taki frazes: „program centrum jest radykalniejszym od konserwatywnego w kierunku reakcyjnym“, — jest najzuchwalszym przekręceniem prawdy, jakie się kiedykolwiek pojawiło w polskiej prasie. — Co zaś do zarzutu, o rzekomem podporządkowaniu centrum partii konserwatywnej, tyle tylko odpowiemy: Stronnictwo liberalne, które wysługiwało się i wysługuje stale żydom i socjalistom, i nigdy nie umiało myśleć i działać samodzielnie, — sądzi wszystkie inne partje według siebie. Jest to zwykła omyłka ludzi mniej inteligentnych...

Narodowa demokracja w gruncie rzeczy zupełnie jeszcze nie skryształizowana, odniosła się również nie zbyt przychylnie do ruchu centrowego. Postawa jej, jest niezawodnie podrywaną obawą konkurencji... Można to wyba-

czyć młodemu stronnictwu, które stawiając pierwsze kroki w życiu politycznym, nie umie się zdobyć na sprawiedliwą ocenę innych programów...

Miotanie się ludowców i ich nadwornego organu „Kurjera lwowskiego“ pomijamy. Dowodzi ono tylko poczucia bezsilności demagogicznej klikki, która w miarę postępu uświadomienia ludu wiejskiego, traci grunt pod nogami, a której niedobitki znajdują się niebawem tam, dokąd już dawno należą tj. w obozie socjalistycznym...

Wszystkie te niechęci i napaści nie zahamują rozwoju centrum, — a nasi liberałowie i radykałowie nie ludzą się nadzieją, że po reformie wyborczej, miasta dostaną się w ich ręce. Przeciwnie znajdują oni teraz w stronnictwie centrowym przeciwnika cokolwiek groźniejszego niż byli dotychczas dla nich konserwatyści.

—000000—

Pluralność w Izbie panów.

Wiedeń, 22 listopada.

(Mm.) Zdaniem dzisiejszych dzienników porannych wiedeńskich system wyborczy pluralny znalazł zwolenników licznych i energicznych w Izbie Panów. I to nie tylko na prawicy. Tam od samego początku siedzieli najzaciętsi przeciwnicy głosowania nie tylko równego, lecz i powszechnego. Przedewszystkiem grupa Franciszka hrabiego Thuna. Że grupa Thuna będzie werbowała zwolenników dla pluralności, można się było z góry spodziewać.

W ostatnich tygodniach przecież pluralność pozyskała nowych zwolenników, pozyskała tam, gdzie można się było tego najmniej spodziewać, na lewicy niemieckiej, zwanej stronnictwem wiernokonstytucyjnym. Owa lewica utrzymuje dosyć ściśle stosunki z stronnictwami niemieckimi w Izbie poselskiej, właśnie z temi stronnictwami, które w środę głosowały przeciw pluralności. Członkowie lewicy Izby Panów byłiby skłonni do głosowania za pluralnością z powodu obawy o mandaty w miastach na terytorjum mieszanym, niemiecko-polskiem (Śląsk), niemiecko-czeskiem (Czechy), niemiecko-słoweńskim (Styryja południowa, Karyntja).

W owych miastach sfery posiadające i sfery, wyposażone w studia średnie oraz wyższe, są przeważnie narodowości niemieckiej albo niemieczono. Szerokie masy ludności uboższej należą do narodowości rdzennej, to jest słowiańskiej. Te masy zrobiłyby użytek z głosowania powszechnego, by zdobyć mandat danego miasta dla siebie. Na papierze bowiem bardzo ładnie wyglądają obliczenia statystyczne, które fabrykują dziesiątki tysięcy Niemców. W rzeczywistości owe dziesiątki tysięcy Niemców są Polakami, Czechami i Słoweńcami i podczas wyborów, opartych na głosowaniu powszechnym, oddadzą głos na rodaka.

W chwili obecnej pluralność posiada większość w Izbie Panów. Gdyby ta ostatnia uchwała system wyborczy pluralny, Izba poselska musiałaby przyjąć ową zmianę, inaczej brak czasu do dalszych pertraktacji uniemożliwiłby w ogóle całą reformę wyborczą.

Do takich uchwał, tak daleko sięgających i tak zasadniczych, prawdopodobnie nie przy-

dzie. Rząd, który wyczerpał wszystkie siły, aby zapewnić powodzenie reformie wyborczej w jej dzisiejszej postaci, nie poskapi zabiegów, aby skłonić również Izbę Panów do głosowania za projektem poprawionym przez księcia Hohenzollerna i zreformowanym przez dra Löckera. Zwłaszcza na lewicy niemieckiej opór nie będzie stanowczym. Prawica walczy w obronie zasady, a mianowicie w obronie rozwoju prawidłowego politycznego. Temu rozwojowi zbyt nagle przejście od systemu wyborczego kurjałnego do systemu głosowania powszechnego i równego grozi poważnem niebezpieczeństwem. Prawica Izby Panów broni zasady, — zasady sprawiedliwej. Niemiec członkowie Izby Panów chcą z pomocą pluralności utrzymać i nadal system ucisku i wynaradawiania słowian, system niesprawiedliwy i brutalny. Kto broni takiej złej sprawy, ten zbyt długo nie może wytrwać w operze.

W partji środka Izby Panów system pluralny także znalazł zwolenników. Mniej atoli, niż na prawicy i na lewicy. Tutaj przeciwnicy pluralności tworzą większość.

Obiega pogłoska, że Izba Panów sprzeciwia się nadaniu trzech głosów całym kategoriom obywateli. Chce ona ograniczyć pluralność do dwóch głosów. Jeden głos przysługiwałby każdemu wyborcy, drugi tym, którzy ukończyli 35 rok życia, są żonaci lub wdowcy i posiadają własne mieszkanie.

Prezesem komisji reformy wyborczej w Izbie Panów zostanie Franciszek hrabia Thun, wiceprezesem Karol książę Auersperg. Z Polaków wchodzi w skład komisji dr. Leon Biliński i hr. Leon Piniński.

Na obrady w plenum Izby Panów jest przeznaczona druga połowa grudnia i pierwsza połowa stycznia. Pierwszą połowę grudnia zajmie sesja delegacyjna w Budapeszcie.

Na tę sesję, która się zaczyna w niedzielę, delegaci polscy wyjeżdżają z Wiednia jutro po południu.

—000000—

Organizacja wyborcza.

We wszystkim, co się dotychczas mówi i pisze u nas w sprawie przyszłych wyborów do Rady państwa, podnosi się tylko strona polityczną, polemiczną i po części narodową.

Co do tej ostatniej, godzą się wszyscy na to, że przyszli posłowie muszą być narodowymi, a prawie wszyscy na to, że obowiązani są, bez względu na swoje partyjne stanowisko, utworzyć osobną grupę polską, którą tak u nas, jak w zaborze pruskim i rosyjskim nazywamy: „Kołem polskiem“.

Powiedzieliśmy, że godzą się na to „prawie wszyscy“, gdyż dotychczas wyłamali się z pod tej narodowej zasady tylko ludowcy i socjaliści, a to z czysto partyjnych pobudek.

Jeżeliby głos „Nowej Reformy“ znalazł posłuch u wyborców, to wedle jej onegdajszej zapowiedzi, także liberalni demokraci urządziliby secesję narodową i utworzyli osobny klub poza Kołem polskiem w przyszłym parlamencie. Lecz są to, zdaje się, puste deklamacje, bo wyborcy, a nawet kandydaci „Now. Reformy“ nie bardzo liczą się z organem partji, czego dowodem, że dotychczas nie wyłamali się z pod karności narodowej.

Pozostawiliby tedy sami posłowie-ludowcy, sami „włoszanie“, którym tem samem nie można się dziwić, jeżeli zaciągawszy od wielu

lat zobowiązania w obec lwowskiej Rady naczelnej stronnictwa, uległość dla niej uważają za większy obowiązek, niż przestrzeganie solidarności narodowej.

Nie ulega więc wątpliwości, że hasłem prze ważnej większości wyborców i kardynalnym warunkiem wyborców pozostanie i nadal: „solidarność narodowa w obcym parlamencie“.

Nie będziemy się nad tem rozwodzić, że hasło to słusne jest i konieczne. Dla małych grup secesjonistów obecnych lub przyszłych, dodamy jedną tylko uwagę: Polacy wszystkich zaborów uznali tę zasadę nie tylko za pożyteczną i potrzebną, lecz także za rodzaj „narodowego protestu“ przeciw wtłoczeniu nas w obce organizmy — przeciw podziałowi Polski.

Kto jej dobra i zbawienia szuka pod skrzydłem obcych rządów; kto przeciw braciom w Krakowie i Lwowie szuka oparcia w Wiedniu; kto wpała na przekonanie ludowi, że Wiedeń nas obroni przed uciskiem polskim, ten niech się sam porachuje z swym narodowym sumieniem. Na miano posła „polskiego“ nie zasługuje w oczach rodaków, — rolę jego raczej porównać można z tą, jaką niegdyś odgrywała u nas obca biurokracja, tak samo wmawiająca w lud, że zbawienie płynie mu z Wiednia.

Lecz samo wysnuwanie sprawy narodowej na czoło, acz słusze, nie wystarcza; nie wystarcza też sam interes partyjno-polityczny.

Przyszłe Koło polskie w Wiedniu musi tam zdobyć sobie należyty powagę i wpływ taki, aby mogło skutecznie bronić interesów kraju, aby chroniło go od pokrzywdzenia i pomijania przy rozdawnictwie funduszy państwowych, zdobywało dalsze rozszerzenie naszych spraw narodowych i zaspokojenie potrzeb ekonomicznych, aby właśnie zastępowało tam godnie: rozum, siłę i honor narodowy.

Cokolwiek da się zarzucić Kołu polskiemu, przyznają to sami i obcy, że umiało ono w Wiedniu zdobyć sobie taki wpływ przeważny, że w parlamencie nie się stać nie mogło — przeciw woli Koła polskiego. Nie można pochylać wszystkiego, co się stało z jego przyzwoleniem, lecz znać trzeba fakt, że umiało do końca zachować ten wpływ swój decydujący.

Przyszłe Koło polskie musi utrzymać tę dobrą tradycję; nie podobna dopuścić, ażeby w przyszłym parlamencie, rząd czy stronnictwa mniej się liczyły z Kołem polskim niż dzisiaj, boby to było z ujmą naszego honoru narodowego, a niewątpliwie też z wielką szkodą kraju.

A ten wpływ i znaczenie w jaki sposób dać się utrzymać i wzmocnić?

Gdy się czyta pisma, zwłaszcza radykalne, zdawałoby się mogło, że to się stanie wtedy, gdy do parlamentu wybrani zostaną sami socjaliści, sami ludowcy, sami liberalni demokraci itd.

Ani jedno z tych pism nie zaznaczyło dotychczas, że do pożytecznej i wydajnej pracy w parlamencie potrzeba jeszcze czegoś więcej, prócz „partyjnej zacieklności“.

Lecz nawet pisma poważniejsze, za dużo, naszym zdaniem, piszą, że „lud zadecyduje“ o swoich, o narodu i państwa losach. Lud przedstawia wielką, ważną, ale nie ujętą w karby siłę. Do parlamentu zaś idzie się nie na wyprawę wojenną, nie do walki, na „żyłaste pięści“, lecz do walki na „rozum“.

W parlamencie potrzeba „fachowej“ wiedzy, bardziej nawet niż krasomówczego talentu. Nie wygrywają tam złośliwi mówcy, lecz wytrawni politycy i znawcy fachowi. Ten tylko klub polityczny zdobydzie sobie powagę i wpływ, który do każdej fachowej komisji będzie mógł wysłać dzielnych fachowców.

A jakąż siłą przedstawia w tym kierunku wielka rzesza ludowa, w którą niebacznie i niesumienne wmawiają ambitni demagodzy, że z niej wyjdzie całe zbawienie?

Dziś zwłaszcza w obec rozbudzonych apetytów poselskich, obliczających wartość mandatu przedewszystkiem wedle wysokości dyet i długości sesji, w obec nierozumnie przez ludowców szerzonego hasła: „Wybierajcie swoich — chłopów“ a tłumaczenia nowej reformy wyborczej w ten sposób, że ona ma otworzyć bramy parlamentu „ludowi“ — wszyscy, którym zależy na tem, aby przyszłe Koło polskie było wyrazem nie samej ludowej, fizycznej, ale naszej „intelektualnej siły i dzielności“, muszą nie tylko w wyrażeniach swoich być ścisłymi, ale też dobitnie i stanowczo kłaść nacisk na potrzebę „fachowej“ wiedzy w parlamencie.

Jeżeli tedy przyszłe wybory mają wypaść dobrze, to znaczy z pożytkiem i sławą dla kraju, potrzebną jest koniecznie ogólna narodowa organizacja wyborcza, któraby przedewszystkiem zwracała uwagę na tę stronę fachowych zdolności posła.

Wybieranie posła, pana „Pierwszy-lepsz“, jak napisał Sienkiewicz, byle tylko przysięgał na partję, doprowadzi do obniżenia poziomu politycznego Koła polskiego i do osłabienia jego znaczenia i wpływu.

Ludzie fachowi mają jeszcze jedną zaletę: mogą należeć do pewnych stronnictw, ale nie bywają zacieklymi partyjnie. Mogą się zdarzyć wyjątki, lecz zwykle człowiek nauki i wiedzy nie zaślepia się tak łatwo polityczną stronnictwością.

Taki zaś skład przyszłego poselstwa tylko wtedy da się osiągnąć, jeżeli będzie jakaś narodowa władza i powaga, któraby miała na celu czuwać nad doбором kandydatów, tak jak to jest w Wielkopolsce i na Śląsku pruskim.

—oooooooooooo—

Z obozów i pism radykalnych.

Kameleon polityczny, słynny właściciel dwu gospód w Zakopanem czując, że już zapewne żadne stronnictwo nie zechce go poprzeć przy wyborach na podstawie nowej reformy, której tak gorliwe broni, siedząc z Giewontem, szuka teraz najwyższej i najszlachetniejszej opieki, bo aż u podnóża tronu! „Cesarz kazał — i reforma wyborcza stała się ciałem“, pisze w „Obronie ludu“. Za to podniesienie zasług cesarza około reformy wyborczej, spodziewa się p. Michał, że „cesarz kaze — i on wyjdzie z urny wyborczej“ tym razem już nie jako „poseł z woli ludu“ ani poseł „z łaski starostów“, lecz jako nowy typ „c. k. posła“. Jeżeli to „ek.“ wyłoży się wedle rozumienia Królewaków, to taki posłem „całkiem kiepskim“ był już od samego początku.

Godny jego kolega p. Stapiński, wyczerpawszy słownik ujadania na stańczyków, odzywa się w ostatnim numerze dla odmiany z apelem do nauczycielstwa, aby stanęło razem z ludowcami, a dola jego zmieni się od razu widocznie, bo jak powiada: „nieprawdą jest, aby pieniądze nie było pieniądze na to są!“ Zapomniał tylko dodać gdzie? Być może, że bank parcelacyjny naściągawszy już dosyć „krwawicy chłopskiej“ zechce teraz zamiast na cele „kulturalne“ inserowania się w „Przyjacielu ludu“ przeznaczać corocznie jakiś miljon dla „nauczycieli ludowców“ — wierzących w swego proroka Stapińskiego.

Niewiadomo czy z ignorancji, czy z nałogu bałamucenia swych czytelników pisze dalej w tym samym artykule, że: „posłowie centrowi, wszechpolscy i stańczykowscy może zechcą zamiast urzędnikom, podwyższyć płace nauczycielom ludowym“. Najpierw co do centrowców, to ci wcale się nie spieszą podnosić pensje urzędników, a najważniejsze, że podwyższenia dla urzędników idą z kasy państwowej, a nauczycieli ludowych płaci kasa krajowa. Ludowcy zresztą mają taki sam głos jak centrowcy w tej sprawie, więc niechże Stapiński postara się o to podwyższenie dla nauczycieli ludowych. Jeżeli pieniądze są, niech je pokaże, a my unisono poprzemy jego wnioszek.

„Nauczyciel-ludowiec“ znowu zabrał głos w „Przyjacielu ludu“ tym razem dla wygłoszenia tej arcyciekawej i całkiem nowej wiadomości, że: „gdy dzieci nie nie umieją, nie winien temu nauczyciel, lecz tylko stańczycy!“ To pozwala się domyślać, że listy „nauczyciela-ludowca“ fabrykuje sobie sam p. Stapiński, bo nie przypuszczamy, aby pomiędzy nauczycielami znalazł się człowiek tak mało inteligentny, nie wstydzący się pisać publicznie takich bredni.

Zapowiada też „Przyjaciel ludu“ odpowiedź na broszurę „Ludowcy“, o której twier-

— To zbyt cenne; będzie adwokat potrzebny czy nie, rzecz władzy nie pańska; zawiadomij pana o tem w swoim czasie.

— Wszak mnie służy prawo wyboru obrońcy wcześniej, — zaproponował Wolski.

— Próżne gadanie, — zakonkludował oficer szorstko. — Co więcej? — pytał dalej.

— Chcę także napisać list do profesora uniwersytetu X. Jest to Rosjanin, więc chyba panowie nie będą przypuszczać, żeby z nim knuł jakieś spiski...

— W położeniu pańskim żadnej korespondencji prowadzić nie wolno.

Powiedziawszy to, odwrócił się i szybko odszedł. Drzwi znowu się zamknęły.

Ta krótka rozmowa była ciosem dla uwięzionego; w tej chwili dopiero zaczął pojmywać położenie: pochwytyły go żelazne kleszcze grubej przemocy fizycznej, dokąd nie mają wstęp zasady prawa ani poczucia sprawiedliwości. Oszołomiony, przybity, bezradny, usiadł ze zwieszoną głową na brudnym tapczanie. Poczucie własnej niemocy odebrało mu na razie nie zdolność, ale chęć do pracy myśli; pragnął przejść w stan znieczulenia, ztrąty własnej samowiedzy.

Próżne to jednak były wysiłki, nie udało mu się opanować drgnień własnego mózgu; umysł jego okazał się silniejszym nad wolę, świeża myśl młodzieńcza przemocą rwała się do życia i wkrótce w przedzi jej znalazł chwilowe ukojenie.

(C. d. n.)

Z Warszawy.

V.

7) (Ciąg dalszy.)

Wolski znał się bardzo mało na procedurze karno-sądowej; wiadomości jego w tym kierunku były luźne, pochwytywane z rozmów, których niejednokrotnie bywał mimowolnym świadkiem oraz z gazet, bardzo często w obecnych czasach traktujących powyższą kwestję. Bądź co bądź sąd wojenny był w stosunku do jego osoby rzeczą nową i niespodziewaną, o której w ciągu ostatnich kilkunastu godzin myślał bezustanku. Zastanawiając się dalej nad wyłaniającą się obecnie sytuacją, stopniowo przypominał sobie wielokrotnie czytane w dziennikach krótkie sprawozdania o sprawach sądowych przez sądy wojenne w ostatnich czasach i w każdym z nich była wzmianka o adwokatach, stawających w obronie podsądnych. Nie ulega więc wątpliwości, że i on będzie mieć obrońcę, którego wybór stanowi jego bezsprzeczne prawo. Myśl nieszczęśliwego młodzieńca pracowała dalej w raz obranym kierunku; przypominał sobie adwokata Boreckiego, młodego i zdolnego prawnika, który już kilku świetnymi obronami w sprawach politycznych zdobył sobie sławę, a był jego dobrym znajomym; jemu więc zamierzył powierzyć swoje losy. A ponieważ zupełnie słuszenie przypuszczał, że wybrany przez niego adwokat powinien się zająć natychmiast zebraniem dowodów jego niewinności, aby do spra-

wy stanąć z całym gotowym już materiałem, postanowił niezwłocznie napisać do Boreckiego, jak również stosownie do poprzednio powziętego zamiaru i do profesora uniwersytetu, na którego życzyliście liczył bezwzględnie.

Przewidywał, że listy jego ulegną cenzurze i postanowił mieć to na uwadze, — przez myśl mu jednak nie przechodziło, aby żądanie przeprowadzenia korespondencji mogło spotkać się z odmową. Pragnąc więc postanowienie swoje jaknajprędzej przyprowadzić do skutku, zbliżył się do otworu w drzwiach i za nadejściem strzegącego go żołnierza, rzekł do niego po rosyjsku:

— Mam rzecz ważną do zakomunikowania, proszę zameldować o tem, komu należy.

— Trzeba poczekać, — odpowiedział mrukliwie zagadnięty.

— Dlaczego? — pytał Jan.

— Przy zmianie, teraz nie wolno mówić.

Młody człowiek przypomniał sobie, o czem słyszał dawniej, że sztydłach na warcie ma wzbronioną wszelką rozmowę.

Sądził, że zostanie wezwany do kancelarii więziennej, stało się jednak inaczej. Po upływie pewnego czasu, który więźniowi wydał się nieskończenie długim, klucz w zamku zaskrzypiał, drzwi się otworzyły, a w nich stanął młody oficer żandarmski w asystencji nieodłącznego oficera z bronią.

— Czego trzeba? — zapytał przybyły opryskliwie.

— Chcę napisać list do adwokata, któremu zamierzam powierzyć obronę w mojej sprawie.

MAGAZYN Konfekcyi Damskiej Franciszka Głowskiego

Kraków, Rynek główny Nr 13, I. piętro, nad składem lamp Dittmara -- Na obecny sezon poleca w najmodniejszych fasonach !!!!!!!!! Kostiumy, Paltoty, Zakłady, Spodniczki do bluz k, Bluzki wełniane angielskie -- Ceny najniższe !!!!!!!!!

dzi, że jest „pełną kłamstw, wykrętów i bałamuctw.” Odpowiedzi tej oczekujemy spokojnie pewni, że na odparcie zarzutów w tej broszurze zawartych, p. Stapiński żadnych argumentów nie znajdzie.

Nieprawdziwą też pogłoskę puszcza w świat p. Stapiński, jakoby centrowcy obiecywali już mandat kolejarzom w Bocheńskim.

Centrowcy, jak już pisaliśmy, na innem miejscu, pragną i będą w tym kierunku działać, aby na posłów zostali wybrani ludzie „wszystkich” zawodów — bo teraz nie będzie kurji, więc wszyscy mają „równe” prawo. A więc powinien być też obrany kolejarz inteligentny i fachowo wykształcony. Ale kto, gdzie i w którym okręgu ma być wybrany, zadecyduje dopiero zorganizowana Rada narodowa.

Kronika.

KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!

Kraków, 24 listopada.

OD ADMINISTRACYI.

Uprasza się Strony interesowane, mające zamiar umieścić swoje ogłoszenia w numerze gwiazdkowym, o wcześniejsze nadsyłanie zamówień, gdyż spóźnione, z powodu wielkiego materiału, oraz ograniczonej ilości kolumn inzeratowych, nie będą uwzględnione.

Numer gwiazdkowy wyjdzie, jak lat ubiegłych, w znacznie zwiększonej ilości egzemplarzy.

— **Kalendarzyk kościelny.** W niedzielę dnia 25 b. m., 25-tą po Świątkach, Katarzyny panny męczenniczki; w poniedziałek dnia 26 b. m. Sylwestra opata i Piotra aleksandryjskiego biskupa, męczennika; we wtorek dnia 27 b. m. Walerjana i Maksyma, biskupów wyzn.

— **Kalendarzyk astronomiczny.** W niedzielę dnia 25 bm. wschód słońca o godz. 7 minut 10; zachód o godzinie 3 minut 45; długość dnia godzin 8 minut 35.

— **Kalendarz niedzielny.** W niedzielę dnia 25 listopada:

Teatr miejski po południu „Ach to Zakopane”, wieczorem „Amfitryon”.

Teatr ludowy: po południu „Studnia Artyzyska”, wieczorem „Romans Paryski”.

Akademia handlowa: przed południem uroczyste poświęcenie i oddanie gmachu.

Sokół: Uroczysty wieczór na uczczenie rocznicy powstania listopadowego.

Uniwersytet ludowy: wieczorem „O dekoracji teatralnej” odczyt p. Karola Frycza.

Stary teatr: wieczorem koncert muzyki wojskowej.

Sala hotelu Saskiego: wieczorem koncert chóru ruskiego.

„Sokół” w Podgórzu: Uroczysty wieczór listopadowy.

— **Nabożeństwo.** W kościele św. Katarzyny OO. Augustjanów na Kazimierzu odprawi się w niedzielę dn. 25 bm. uroczyste nabożeństwo odpustowe połączone z wystawieniem Najśw. Sakr. i kazaniami w czasie Sumy i Nieszporów. Porządek nabożeństwa następujący: Rano o godz. 6-ej uroczysta Msza św. przed ołtarzem św. Katarzyny, o godz. 7-ej Prymaria o godz. 8 i pół Msza św. śpiewana przed ołtarzem cudownego obrazu NMP. Pocieszenia, o godz. 9 Msza św. śpiewana przed ołtarzem św. Katarzyny, o godz. w pół do 11 Suma. Popołudniu o godz. 4-ej Nieszpory poczem procesja. Zgromadzenie zakonne zaprasza gorąco Wiernych do wzięcia najliczniejszego udziału w powyższym nabożeństwie.

— **Rocznica listopadowa.** Przypominamy, że w niedzielę d. 25 b. m., o godz. 7 wieczorem, odbędzie się w sali krakowskiego „Sokoła” uroczysty obchód 76-ej rocznicy rozpoczęcia walki o wolność i niepodległość Polski w r. 1830. Wzniosły cel obchodu, o nader pięknym programie, zgromadzi niewątpliwie liczne zastępy publiczności w sali sokolej i wypełni salę tę po brzegi. Komisja obchodowa ostrzega, że podczas wykonywania poszczególnych punktów programu, drzwi sali będą zamknięte. Bilety na uroczystość są do nabycia w handlu pp. Zajączka i Lankosza, przy linii A—B Rynku głównego, a bezpośrednio przed obchodem przy kasie, u wejścia do sali.

— **Dr. Tadeusz Estreicher** syn znakomitego bibliografa i brat dra Stanisława Estreichera prof. U. J., — otrzymał katedrę chemii ogólnej i nieorganicznej na uniwersytecie we Fryburgu. Odznaczenie to jest słusznym uznaniem pracy i talentu młodego polskiego uczonego, którego badania chemiczne zyskały już za granicą szeroki rozgłos.

— **Wystawa „Salonu”** zamknięta zostanie dnia 25 bm., nowa zaś, na którą składać się będą zbiorowe wystawy prac pp. Dąbrowy i Zarneckiego, a w trzech salach wystawy rzeźb włoskich i wschodnich, otwartą zostanie dnia 1 grudnia b. r.

— **Z Tow. „Polska Sztuka Stosowana”**. D. 22 b. m. odbyło się posiedzenie komisji rozpoznawczej Towarzystwa celem rozstrzygnięcia ogłoszonego konkursu na projekt okładki do wydawnictwa Towarzystwa. Nadesłano 18 prac. Ponieważ jednak żadna z nich nie odpowiadała wymaganiom artystycznym sądu konkursowego ani celowi, przeto żadna nagrody nie uzyskała. Ze względu na brak czasu, gdyż odnośny zeszyt już znajduje się w druku, wydział uchwalił konkursu nie ponawiać i tym razem nie dawać okładki ozdobnej, lecz ułożyć odpowiedn. tytuł na zwykłej okładce po drukarsku.

— **Z Tow. muzycznego.** Kwartet francuski którego współudział w poniedziałkowym koncercie (dn. 26) udało się pozyskać tworzą pp. Denayer, pierwszy skrzypek, Denayer altówka i Salmon wiolonczella. Program tej niezwykłej produkcji jest następujący: 1. Beethoven Kwartet op. 95 f-moll. 2. Brahms kwartet g-moll. op. 51 nr. 2. 3. Debussy kwartet g-moll op. 10. Bilety sprzedaje kancelaria Tow. w niedzielę w godz. południowych, w poniedziałek zaś już od godz. 10-ej rano w kasie starego teatru.

— **Z Tow. lekarskiego.** Posiedzenie komisji higienicznej Towarzystwa lekarskiego odbędzie się w poniedziałek dn. 26 bm. w domu lekarskim. Na porządku dziennym znajduje się referat p. t. „Podział na sekcje”, poczem nastąpi posiedzenie sekcji dla higieny żywienia, na którym program pracy przedstawi dr. Bier.

— **Klub Słowiański** zaprasza członków swoich na odczyt prof. Anton. Doroszewskiego z Moskwy, p. t. „Zwycięstwo reakcji w Rosji” w niedzielę 25 bm. o godz. 5-ą (Wiślna 15).

— **Przedstawienie bez muzyki** antraktowej odbyło się wczoraj w teatrze miejskim. Zwróciło to uwagę publiczności, która wyrażała nawet z tego powodu niezadowolnienie. „Harmonia” prosi nas przeto o zaznaczenie, że udziału w przedstawieniu wziąć nie mogła z powodu przygotowań do własnego koncertu.

— **Strażnica policyjna.** W tych dniach otwartą została w Krakowie pierwsza strażnica policyjna. Mieści się ona przy ul. Felicjanek pod l. 15, a więc w pobliżu Zwierzyńca i Dębniak, przedmieście niezbyt bezpiecznych. Kierownikiem strażnicy ustanowiony został agent policyjny p. Edward Hradecki, któremu przydzielono do pomocy dziesięciu żołnierzy.

— **Wykolejenie pociągu.** Z Dyrekcji kolei państwowych donoszą nam: Pociąg towarowy Nr. 70 ujechał w nocy z dnia 23 na 24 około godz. 2 na stojący na stacji Bierzanów pociąg towarowy nr. 82, przyczem wykoleiło się pięć wozów. Z personalu nie odniósł nikt szwanku. O ile można przypuścić, winę ponosi tu maszynista i palacz, którzy zaspali; obu też pociągnięto do odpowiedzialności.

— **Mianowania w szkolnictwie.** W notatce wczorajszej opuszczono nazwisko: Stanisław Wójcik, który został mianowany stałym nauczycielem przy szkole 4 kl. im. Jana Kochanowskiego w Krakowie.

— **Dreńcyiele gołębi.** Po Małym Rynku i sąsiednim placu Marjackim włości się gromada chłopaków, którzy tam urządzają polowania na gołębie. Używają do tego trzciny, kamieni lub prócy, to też nierzadko widzieć można ptactwo okaleczone przez nich, z połamanymi nóżkami lub skrzydłami, a nawet wybitymi oczyma. Zapytujemy więc tą drogą, czy nie dałoby się ustanowić nad ową bandą młodocianych włóczęgów, którzy obok tego nie pomijają sposobności okradania kupujących

na Małym rynku, jakiegoś dozoru przez ustawienie chociażby dwóch żołnierzy policyjnych.

— **Ethos** w niedzielę dnia 25 b. m. o godz. 3 po południu w Uniwersytecie (Collegium Nowum) sala 39 I p. będzie miał p. Jan Szymański referat o książce Björnstjerne — Björnsona p. t. „Jednożeństwo i Wielożeństwo.” Wstęp wolny dla wszystkich. Początek punktualny.

— **W stow. „Gwiazda”** odbędzie się w niedzielę dnia 25 b. m. w lokalu własnym zabawa taneczna. Początek o godz. wpół do 8 wieczorem.

— **Porzucona zdobycz.** Na pastwisku krowoderskim znaleziono przed kilku dniami zarzutkę męską brązową, spodnie futrzane i 2 serdaki. Przedmoty te, widocznie pochodzące z kradzieży, zostały tam porzucone lub ukryte, a znalazł je żołnierz z bastjonu fortecznego.

— **Kronika Policyjna.** Policja aresztowała 15-letniego Andrzeja Borka, który na dworcu kolei północnej operował w kieszeniach przejezdnych.

— **Składki.** Józef Pietrzyk z powodu pogodzenia się z p. Szymonem Grzybkiem, składa na restaurację kościoła św. Agnieszki w Krakowie, w Administracji „Głosu Narodu” kwotę 10 koron.

Repertuar teatru miejskiego.

Sobota: „Amfitryon” kom. w 3 akt. Moliera, przekład wierszem Franc. Zablockiego.

Niedziela: o godz. 3 popoł. „Ach to Zakopane” krot. w 3 akt. C. Kraatz i M. Neala (ceny znizone do połowy).

O godz. 7-ej wieczorem „Amfitryon”.

Poniedziałek: „Sherlock Holmes” kom. w 4 akt. według Conan Doylea et Gileta.

Wtorek: „Amfitryon” kom. w 3 akt. Moliera.

Środa: „Zakochana” (L'Amoureuse) kom. w 3 akt. Jerzego de Porto-Riche (ceny popularne)

Czwartek: „Kordyan” poemat dram. J. Słowackiego w 10 obrazach.

Piątek: teatr zamknięty.

Sobota: „Wachlarz Lady Windermere” kom. w 4 akt. Oskara Wilde’a (nowość)

Niedziela: o godz. 3 „Pan Jowialski” kom. w 4 akt. Al. hr. Fredry (ceny znizone do połowy).

O godz. 7 „Po nad siły” sztuka w 6 aktach Björnstjerne-Björnsona.

Skład Fortepianów W. BARABASZ

KRAKÓW, L. 39, I. P. LINIA A-B

(Dom Wgo Wł. Fischera)

Kronika lwowska. (kor. wł.) Julia Rewakowicza, żona redaktora Kurjera Lwowskiego, Henryka Rewakowicza zmarła onegdaj we Lwowie w 47 roku życia.

Pierwszy raut adwentowy urządza komitet Pań pod przewodnictwem pani Jadwigi Paparowej dnia 2 grudnia na dochód wdów i sierót pod opieką tow. św. Salomei. Raut ten zainteresuje niezawodnie szerokie koła towarzyskie, tem więcej, że rauty Salomejek urządzone od lat kilkunastu, mają już ustaloną sławę.

W sali „Gwiazdy” odbędzie się w niedzielę przedstawienie inauguracyjne w program którego wchodzi odczyt denuncjanta Brzozowskiego p. t. „Sztuka a proletaryat”. — Bez komentarzy.

Kapitan z Koepenik pojawił się we Lwowie. Do jednego ze sklepów z przybarami kościelnymi wszedł młody elegancko ubrany młodzieniec i zażądał pokazania mu biżuterii kościelnych, jak sygnetów, łańcuchów i tym podobnych precjozów. Kupiec pan P. dostarczył mu żądanych rzeczy, które elegancki młodzieniec spokojnie przeglądał. W trakcie oglądania młody człowiek przyniósł się dyskretnie panu P., że ma wujka biskupa i że jutro są jego imieniny, a więc, że on chciałby coś stosownego na prezent wujowi kupić. Pan P. po dłuższym namyśle zadecydował, że najlepiej to będzie kupić wujowi „ornat”. Przyniesiono ornaty i zaczęto wybierać. Spodobał się najbardziej jakiś stary wschodni ornat, bardzo sztucznie zapinany. Młody człowiek poprosił pana P., żeby on sam przymierzył ornat, aby można było widzieć jak leży. Pan P. zgodził się bez wahania i ubrał się w ornat pozapinawszy się na wszystkie klamry i klamerki, na nogi włożył „nokturny”, na głowę „infule” a do ręki duży biskupi „pastorał”. — Gdy już tak pan P. przebrał się na „biskupa”, młody człowiek z jak naj-

Wysprzedaż gwiazdkowa

w magazynie
HENRYKA SCHWARZA,
Kraków, ul. Grodzka 13.

zimniejszą krwią, zagarnął do kieszeni, leżące na ladzie kosztowności i wybiegł na ulicę. Pan P. który w tej chwili zrozumiał sytuację, rzucił się za nim w pogoń. Tak obaj wypadli na ulicę „Karola Ludwika” — Gdy młody człowiek zobaczył, że jest ściganym zaczął krzyżeć: „ratunku, ratunku, wariat mnie goni”. Naturalnie policja zobaczywszy goniącego po ulicy „biskupa”, zaarrestowała go i mimo głośnie z jego strony protestów, od razu odwiozła do „Kulparkowa”. — Młody człowiek zaś, szczęśliwie uniknął. Naturalnie pana P. już w stroju „cywilnym”, wypuszczono, po zbadaniu jego umysłu na wolność. —

Bogaty zbiór sztychów, — darowany przez śp. Leopolda Lityńskiego Narodowemu zakładowi Ossolińskich budzi ogromne zainteresowanie u publiczności — Wystawiono go w Muzeum przemysłowym, w którym dawniej mieściła się wystawa Grotgerowska.

Zbiór obejmuje dwieście kilkadziesiąt sztychów, a podzielono go na dwie grupy: na sztychy polskie i napoleońskie.

Znajdują się tam widoki miast polskich od wieku 15. począwszy, plany wojenne 2 wojen: szwedzko - polskiej, moskiewskiej i innych. Dalej portrety Napoleona i jego rodziny i inne starodawnie szkice. Jedna francuska litografia przedstawia upadek Polski: w pośrodku ciał ludzkich postać kobieca, przywiązana do pała; dyplomaci, splamieni krwią, wyprawiają jakieś orgie, w oddali widać szafot i szubienice z ofiarami.

Nie trudno jest poznać, że alegorya ta technicznie wielkiej rewolucji francuskiej. U spo- du kilka wierszy zajmują objaśnienia w języku francuskim, a pod tem przypisek w niemieckich literach: „Polsk ist nicht verloren”.

Oprócz Płoniskiego jest jeszcze kilka rysunków Gersona, Hajrycha i Mielcarzewicza.

W dniu otwarcia tej „napoleońskiej wystawy” zawierającej bogaty zbiór rycin napoleońskich, wystawiono w naszym teatrze sztukę, której akcja toczy się także około osoby Napoleona I.

Mowa tutaj naturalnie o „Pani Walewskiej” w przeróbce Nikorowicza — Przeróbka ta z powieści p. Gąsiorowskiego, miała w teatrze powodzenie. Całość efektowna i zrecznie uscenizowana. O ile zaś psychologiczny proces w duszy bohaterki wydaje się nieprawdopodobny, a rola w nim Wybieckiego i Małachowskiego jest niesmaczną (i to tem więcej, że jest historycznie nieprawdziwą), to wina w tem tylko pana Gąsiorowskiego, który na takim pomysłu i na takiej kombinacji zbudował osnowę swojej powieści, pojmując cały stosunek pani Walewskiej do Napoleona zgoła dowolnie. Wykonanie „Pani Walewskiej” na scenie lwowskiej było dobre. Pani Ordon Sosnowska, jako Marya, wyglądała ślicznie i świetnie w wysubtelnionej grze. Również zdobył sobie duże uznanie publiczności pan Feldman w roli Napoleona — Autora kilka razy wywoływano.

— **Młodzież wobec Brzozowski-go.** Od Wydziału akademickiego Koła Tow. Szk. Ludowej otrzymujemy następujące pismo:

Wydział akad. Koła T. S. L. w Krakowie na nadzwyczajnem posiedzeniu z d. 23 listop. 1906 uchwalił zerwać wszelkie stosunki koleżeńskie z Tow. Bratniej Pomocy słuchaczy politechniki we Lwowie. Powodem zerwania jest zachowanie się rzeczonego Tow. w sprawie Leopolda Stanisława Leona (trójga imion) Brzozowskiego.

Sekretarz Zastępca przewodn.

J. Bogusz. J. Podczaska.

Również zarząd Tow. kształcącej się młodzieży polskiej »Zjednoczenie« w Krakowie uchwalił zerwać stosunki z Tow. Br. Pom. Techn. we Lwowie. Taką samą uchwałę powziął Tow. Br. Pom. słuchaczy Wszechnicy lwowskiej.

Zarząd „Ogniwa” związku towarzystw kształcącej się młodzieży polskiej w Austrii, wobec stanowiska „Br. Pom. słuch. politechniki” we Lwowie do sprawy Brzozowskiego powziął następującą uchwałę:

Z uwagi, że Wydział „Bratniej Pomocy słuchaczy Politechniki we Lwowie” wbrew powszechnie uznanym pojęciom o godności obywatelskiej, osłania swoją powagą Leopolda Stanisława Leona Brzozowskiego, przywłaszczając publicznych pieniędzy i denuncjanta całego szeregu osób i instytucji, pracujących tajnie w Królestwie, że w tych warunkach Tow. „Bratniej Pomocy słuchaczy poli-

techniki we Lwowie” dzięki przytoczonemu faktowi odosobniło się istotnie od ogółu polskich stowarzyszeń.

Zarząd „Ogniwa” jednomyślną uchwałą, powziętą na posiedzeniu d. 20 listopada, przestrzegając § 3 statutu Związku, że celem Związku jest „czuwanie nad utrzymaniem wysokiego poziomu etycznego w publicznym życiu młodzieży” — widzi się zniewolonym Towarzystwo to wykluczyć z powszechnego Związku kształcącej się młodzieży polskiej, a sprawę tę postawić na porządku dziennym najbliższego zjazdu „Ogniwa”.

— **Sokół w Podgórzu** urządza w niedzielę, dnia 25 bm. wieczorek patriotyczny ku uczczeniu pamięci powstania listopadowego. Początek o godz. 7-ej wiecz. W skład programu wchodzi: 1. Słowo wstępne (W. Fiala). 2. Chór Sokola odśpiewa „Gaude Mater” Górczyckiego, „Hymn do wolności” Marschnera i „Straż nad Wisłą” Jareckiego. 3. Deklamacja (W. Herget) „Kiedy prawdziwi Polacy powstaną” J. Słowackiego, 4. Obrazek sceniczny z czasów powstania listopadowego „Matka żyje” przez J. S. w dwóch odsłonach. — Prawdziwą atrakcją wieczorku stanowią będzie obrazek patriotyczny „Nie dajmy się!” który odegrają małe dzieci szkolne z pod trzech zaborów. — W czasie wieczorku przygrywać będzie orkiestra mandolinistów z Krakowa, założona przez T. Pochwalskiego, a między innymi wykona: „Orfeusz w Piekło” Offenbacha, „Suitas” z „Carmen” Bizeta, „Scena miłosna” z opery „Faust” (Gunoda), „Tańce hiszpańskie” Moszkowskiego i „Wieniec pieśni polskich”. Cena miejsc: Krzesło I rzędu 1 K, II rzędu 60 hal., parter 30 h., bilet studencki 20 h., galerja 20 h.

Turnów, 23 listopada. (Wiec drożyniany. Z Sokola. Teatralia). Wiec drożyniany zwołuje na dzień 25 b. m. niedawno zawiazane w Tarnowie towarzystwo demokratyczne polskie. Dr. Mista, adwokat, będzie referował na temat: drożyna mięsa, zaś nauczyciel szkoły wydziałowej p. Kostecki o drożynie mieszkań i węgla, potem nastąpi dyskusja szczegółowa i wnioski zebranych. Wiec odbędzie się w sali ratuszowej.

»Sokół« urządza w d. 25 b. m. wieczorek ku uczczeniu powstania listopadowego. Program obszerny i piękny, oby tylko dopisała publiczność nasza, która chętnie spieszy na przedstawienia niemieckiego recytatora, a zapomina o wieczorkach patriotycznych.

Nie ma tygodnia byśmy nie mieli jakiegoś przedstawienia teatralnego, mniej lub więcej udatnego. Dopiero pożegnaliśmy p. Pilarskiego, który po dwóch przedstawieniach udatnych pod każdym względem — wystąpił w nich gościnnie p. Adwentowicz i p. Stachowiczowa, artyści teatru lwowskiego, — udał się na dalsze tournée artystyczne po Galicji, mamy zapowiedziane przedstawienie teatru Czajkowskiego (Eros i Psyche), a teraz znowu afisze zawiadamiają o zamierzonym występie nowopowstałej na horyzoncie galicyjskim trupy p. Turskiego, która ma odegrać sztukę Fredry »Wielki człowiek do małych interesów«.

— **Nowy kościół w Kozach.** Przed sześciu laty zbudowali mieszkańcy parafji Kozy w powiecie białskim okazały kościół w stylu romańskim. Wprawdzie architekt mało się liczył z koniecznymi warunkami i przepisami benedyktynskiego romanizmu w przeprowadzeniu budowy, ale wyniósł kościół odpowiadający więcej dzisiejszym wymaganiom ludności, świątynia jest jasna i akustyczna; kapłan zaś czy znajduje się przy ołtarzu, a od ołtarza się odwraca, czy przemawia z amfony, wszystkich obecnych ogarną zdoła okiem.

W październiku b. r. wstawiono w kościele nowy ołtarz wielki, który nader szczęśliwie dostraja się do całości wewnętrznej domu Bożego a mimo znacznych swoich rozmiarów nie wiele stosunkowo zabiera miejsca w absydzie. Składa się zaś w swej szerokości z trzech części. Dwa otwory, o podobieństwie nyz, umożliwiają pobożnym obejście na ofiarę przybytku najświętszego.

Ołtarz z wyjątkiem rzeźb jest zrobiony z drzewa modrzewiowego i bogato złożony; dwie płaskorzeźby, przedstawiające Zwiastowanie i Nawiedzenie N. P. Marii, oraz pełne wizerunki w rzeźbie świętych: Michała archanio-

ła, Szymona i Judy tudzież czterech aniołów są wykonane bez zarzutu. Na uwagę osobliwszą zasługuje piękne tabernakulum.

Twórca ołtarza jest rzeźbiarzem krakowskim p. Władysław Druciak. Pomimo że dzieło wymagało wiele pracy i wiele nakładu, przecież cena jego jest znacznie niższa od tego rodzaju wyrobów tyrolskich.

W ołtarzu umieszczono duży obraz pędzla znanego artysty malarza Rossowskiego, przedstawiający Tróję przenajświętszą, którą adoruje od prawej strony N. P. Marija, od lewej św. Jan Ewangelista a od dołu święci narodu naszego. Całość malowidła jest utrzymana w tonie jasnym, a przecież poszczególne postacie uwydatniają się tak dalece ze swą akcją, iż widzowi w kościele mimowolnie uginają się kolana do wspólnej czci ze świętymi patronami naszymi dla Trójcy przenajświętszej.

Podziw zaiste budzi ofiarność parafian kościelnych i czcigodnej kollatorki p. bar. Czeczowej, którzy nie żałują grosza tam, gdzie chodzi o chwałę bożą, a dokładają usilnych starań, aby nie tylko świątynia była okazała, lecz aby jej wewnętrzne urządzenie odpowiadało rzeczywistemu smakowi piękna.

Niepodobna pominąć milczeniem, że do kościoła sprawiano już organ duży o podwójnej klawiaturze, oraz ozdobną ambonę. Obecnie są już gotowe plany na dwa równie piękne ołtarze boczne, Ruchliwi ks. proboszcz i kanonik Feiler ma nadzieję, że najpóźniej w ciągu lat dwóch i tego dzieła dokona.

Przy tej sposobności trzeba wyrazić żal, że stary kościółek parafialny modrzewiowy, pamiętający Jagiellonów przed sześciu laty rozebrano. Budowlę tę jako pamiatkę lepszych czasów i przez pietystów dla sztuki (miał tam być pulap bogato i pięknie rzeźbiony) należało poprawić i zachować z jej ołtarzykami i wewnętrznym urządzeniem.

— **Z Jaworzna** donoszą nam: Dn. 13 bm. urządziła tutaj „Przyjaźń” wieczorek ku uczczeniu powstania listopadowego. Słowo wstępne wypowiadał ks. Sosin, który w ciepłych a porywających słowach podniósł i zagrzął ducha patriotycznego, odezwał wygłosił prof. gimnazjalny p. Baliński. Do upiększenia wieczorku przyczyniła się wielce orkiestra „Przyjaźni” będąca dopiero w zawiązku, która odegrała „Uwerturę” Kellera i „Tęsknotę za Ojczyzną”. Chór mieszany poprawnie odśpiewał kilka pieśni patriotycznych. Na zakończenie nasza trupa amatorska odegrała z zapalem epizod dramatyczny p. t. »Noc w Belwederze«.

— **Zjazd Towarzystw »Pomocy Przemysłowej«** z okręgu sanockiego w Krośnie. Podczas postoju „Wystawy Ruchomej Ligi Pomocy Przemysłowej” w Krośnie w dniach 8-10 grudnia, odbędzie się staraniem Zarządu miejscowego Towarzystwa Pomocy przemysłowej w dniach 8 i 9. grudnia Zjazd Towarzystw Pomocy Przemysłowej z Okręgu Sanockiego. W program zjazdu wchodzi: nabożeństwo wspólne, obrady zjazdu okręgowego Towarzystw Pomocy przemysłowej (referaty na temat: działalności Ligi Pomocy przemysłowej, rozwoju tkactwa w Galicji itp.), wiec kupców i przemysłowców i szerszej publiczności, zwiedzanie tkalni mechanicznej „Krosno” i pobliskiej rafinerji nafty. Zarząd Kroświeńskiego Towarzystwa Pomocy Przemysłowej krząta się żywo, aby Zjazd wypadł jak najlepiej, a uczestnicy odnieśli zeń prawdziwą korzyść.

— **Mianowania i odznaczenia.** Z Wiednia telefonują nam: »Wiener Ztg« ogłasza: Cesarz nadał z okazji przeniesienia na własną prośbę w stan spoczynku starszemu radcy górniczemu naczelnikowi salin w Wieliczce Edmundowi Mulerowi tytuł i charakter radcy dworu.

Cesarz zamianował radców górniczych Karola Nigrina i Ernesta Nechaja-Felseisa starszymi radcami górniczymi w statusie zarządcy salin w Galicji i Bukowinie.

Mini-ter finansów zamianował starszego zarządcę górniczego i hutniczego Edwarda Windakiewicza radcą górniczym w ministerstwie skarbu.

Minister skarbu zamianował inspektora budownictwa i maszyn Franciszka Włodarczyka, starszego marszałdera Józefa Fryda, starszego zarządcę salinarnego Stanisława Tar-chalskiego i starszego zarządcę górniczego Ju-

Kompl. wyprawy kuchenne poleca **W. Halski** **Kraków** Sukiennice

czysto niklowe najlepszej marki, Sphinx stalowe emaliowane, patentowane stalowe z obrączką emaliowane stalowe i emaliowane Prima najlepszej marki żelazne emaliowane marki Cieszyn Bazarowe najlepsze.

liana Dietza radcami górniczymi w statusie gajcyjskiego i bukowińskiego zarządu salin.

— **Hakatyzm na scenie.** Z Wiednia piszą do nas: Tutejszy teatrzyk »Lustspieltheater« na Praterze, nabyty niedawno przez p. Sarno dyrektora teatru na Josefstadzie, wystawił przed paru dniami sztukę jakiegoś obscurnego autora pt. »Auf Seliewo«. Jest to fabrykat hakatystyczny najgorszego gatunku. Polacy są tam wystawieni jako moralne potwory, Niemcy jako niewinne, cnotliwe jagniatka, prześladowane przez Polaków! Wartości literackiej nie ma to dramidło żadnej. Jest to zlepek nieprawdopodobieństw i nedorzecznosci, urągających literaturze i zdrowemu sensowi, i można podziwiać śmiałość dyrekcyi, która wystawienie tej nędzoty nazwała »ein literarischer Abend«.

Co prawda, p. Sarno, który operuje prawie wyłącznie najslabszymi farsami francuskimi, ma bardzo szerokie wyobrażenie o sztuce, literaturze... Być może, że dostał jaką subwencję z funduszów antypolskich na wystawienie sztuki, napisanej jedynie dla głupiej i barbarzyńskiej agitacji...

Publiczność złożona przeważnie z żydów, oklaskiwała tu i ówdzie antypolskie frazesy; krytyka jednak potępiła sztukę bezwzględnie.

— **Zastępstwo galicyjskiego Przemysłu na Bukowinie.** Z inicjatywy Ligi pomocy przemysłowej podjęto grono poważnych reprezentantów bukowińskiej Polonii — w którym nie brak wpływowych osób ze świata kupieckiego — myśl założenia w Czerniowcach agencji handlowej dla zastępowania przemysłu galic. na Bukowinie. Rzecz jest pomyślana poważnie i rokuje dobre widoki. — Na organizatora i przedsiębiorcę agencji upatrzonego jest człowiek bardzo zamożny, z zawodu kupiec, zażywający w czerniowieckich sferach handlowych i finansowych znacznej powagi. Agencja wejść będzie mogła naturalnie w życie dopiero z chwilą zgłoszenia się odpowiedniej ilości fabrykantów galic. z chęcią oddania jej swego zastępstwa na Bukowinie, tudzież w razie uzyskania przeświadczenia, że oddane do zastępstwa towary tak ceną jak i warunkami dostawy będą tam mogły skutecznie współzawodniczyć z towarami krajów zachodnio-austriackich. Akcja powyższa nosić musi cechę wyłącznie handlową bez wciągania w nią innych czynników. — Na prośbę organizatorów agencji bukowińskiej, Liga pomocy przemysłowej zwraca uwagę przemysłowców na tę nową drogę zbytu ich wyrobów i wzywa ich do nadsyłania ogłoszeń i cenników na ręce Ligi.

—0000000000—

Z sali sądowej.

O podpalenie.

W dniu dzisiejszym, toczyła się przed trybunałem sędziów przysięgłych rozprawa przeciw Józefowi Grzesikowi, 38 lat liczącemu gospodarzowi ze Szczurowy, obwinionemu o zbrodnię podpalenia, popełnionego w nocy 5 września b. r. Zgorzały wówczas, prócz zabudowań podpałonego, liczne inne i zbiory sąsiadów, przynosząc znaczne szkody.

Trybunałowi przewodniczył nadradca Ursel, oskarżenie wnosił prokurator radca dr. Chwalibogowski.

Grzesik posiadał w Szczurowy realność składającą się z kilku zabudowań gospodarskich, oraz kilku morgów gruntu, gdzie mieszkał ze swą żoną, przeplatając dni swego małżeńskiego pożycia, częstemi sprzeczkami i ustawiczną niezgodą. Sprzykrzyło się to małżonkowi i wyjechał do Ameryki, skąd po paru latach powrócił. Nie porzucił jednak myśli powtórnego wyjazdu do nowego świata. Wystawiwszy kilka nowych zabudowań, zabezpieczył je wraz ze zbiorami. Wkrótce potem wybuchł tam pożar i podejrzenie padło odrazu na Grzesika, którego obwiniono, że podłożył ogień, aby od Towarzystwa ubezpieczeń uzyskać odszkodowanie.

Liczni świadkowie stwierdzili, że oskarżony był w prowadzeniu gospodarstwa niedbałym, sprzedając zboże na pniu, krowy; przytem pił, zaś żonie swej i rodzinie jej groził spalaniem.

Obecnie wyparł on się dokonania zbrodni twierdząc, że raczej jemu, w podobny sposób się odgrązano. Na dowód swej niewinności przytacza, że szkoda przezeń poniesiona przewyższa kwotę ubezpieczenia o przeszło 1.000 koron. W zabudowaniach spaliły się bowiem sprzęty i 250 koron gotówki.

Wskutek jednomyślnego werdyktu sędziów przysięgłych, rozprawa skończyła się uwolnieniem Grzesika od oskarżenia.

—0000000—

Ze świata.

Prof. Baudouin de Courtenay i »Słownik języka rosyjskiego«. W Petersburgu wywołała obecnie wielką wrzawę następująca ciekawa sprawa. Oto Akademia Nauk w Petersburgu powierzyła prof. Baudouinowi redakcję nowego wydania słownika języka rosyjskiego Dala. A że to słownik jest żywej mowy, więc okazały się nieuchronnemi uzupełnienia. Otóż pod wyrazem: »miłość ojczyzny« — zamieścił prof. Baudouin następujące wyjaśnienie: »Patryotyzm członków ochrony, chuliganów i „czarnej sotni“ jest równoznaczny z możliwością grabieży bezkarnej. Patryotyzm ich związany jest ściśle z instyktami zwierzęcymi... Głosiciele ideałów *istino-ruskich*, wszyscy ci Kruszewany, Gringmutowie znajdują możliwem występowanie w charakterze wyrazieli dążeń *istino-ruskich*... i. t. d.

Skutkiem tego prasa reakcyjna podniosła wielki alarm, co wywołało tem większą jeszcze sensację, że wydany pod redakcją profesora Baudouina Słownik języka rosyjskiego, został polecony przez ministerium oświaty do bibliotek szkolnych! Rezultatem tego było iż ministerium cofnęło swą aprobatę, a organy polakożercze nie tylko obrzuciły gradem obelg redaktora słownika, lecz z racji tej wylały beczkę pomijy wogóle na Polaków.

Znużenie metali. W Ameryce niedawno wyszła broszura pod tytułem „Znużenie martwych istot“. Już przed 30 laty sławny fizyk lord Kelvin, sir William Thomson, udowodnił, że druty metalowe, podlegające wstrząśnieniom, np. przez strumień elektryczny, zachowują się całkiem inaczej po pewnym czasie użycia, a inaczej po spoczynku. Da się to najlepiej udowodnić na drutach telegraficznych które po odpoczynku niedzielnym przewodzą lepiej, niż w środku tygodnia. Jeżeli drut odpoczywa 3 tygodnie, to podnosi się jego zdolność przewodzenia o 10 procent. Ogłoszenie amerykańskie o tym przedmiocie opiera się na rezultatach licznych prób, robionych w instytucie Franklina. Stąd wynika, że powtarzające się wstrząśnienia osłabiają zdolność przewodzenia metali i że po pewnym czasie krótszego lub dłuższego spoczynku, odzyskują dawną zdolność przewodzenia.

Caruso w kłopotach. Wielką sensację w świecie teatralno-muzycznym wywołało aresztowanie w Nowym Jorku głośnego tenora Carusa. Aresztowanie to nastąpiło w ogrodzie zoologicznym, gdzie Caruso miał zacząć w brutalny sposób jedną z kobiet, nazwiskiem Graham. Głośnego tenora niebawem puszczono na wolność. Policja nowojorska jednak zabrała się energicznie do europejskiego śpiewaka, który za swój czyn ma odpowiadać przed sądem.

Z powodu tej awantury korespondent nowojorski miał interwiew z aresztowanym. Caruso, błąd i przygnębiony, wzywał Boga na świadka, że rzucono na niego oszczerstwo najhazardniejszego.

— Dlaczego — zawołał w uniesieniu — nie aresztowano mnie w budynku samym (jak wiadomo, zajście zdarzyło się w budynku małym nowojorskiego ogrodu zoologicznego), lecz wówczas, gdy już byłem w parku! Jeżeli oskarżenie przeciwko mnie utrzymane będzie w mocy, to w takim razie honor każdego mężczyzny jest tutaj narażony na niebezpieczeństwo!

— Czy słyszał pan zeznanie policjanta Kane, który twierdzi że już w r. z. maśiał dla tego samego powodu usunąć pana z budynku małego?

— To fałsz, zupełny fałsz — odpowiedział Caruso. Nie twierdzą, aby Kane kłamał umyślnie, ale jestem pewien, że się myli. Adwokat mój będzie miał nie mało do opowiedzenia o karierze Kane, to też sąd musi powstrzymać się z wyrokiem, dopóki cała rzecz nie wyjaśni się zupełnie.

Śpiewak pytał następnie korespondenta, czy wiadomość o zajęciu dotarła już do Europy, gdy zaś usłyszał odpowiedź twierdzącą, jęknął zrozpaczony:

— Pan musisz zawiadomić przyjaciół moich w Europie, że jestem niewinny, przysięgam, że jestem niewinny! Wszyscy oni dowiedzą się, że prawdę mówię, zanim jeszcze wyrok zapadnie, niemniej jednak, mon Dieu, całe to nieporozumienie jest okropne! Czy zdarzyło się komukolwiek znosić takie męczarnię? Tyle przynajmniej w tem dobrego, że przyjaciele moi nie uwierzą oszczerstwu. Nie, nie przerwę tutaj

szeregu występów, byłoby to bowiem z mojej strony tchórzostwem! Pozostanę tutaj dla wyswietlenia sprawy!

Dzienniki nowojorskie donoszą, że Caruso zatelegrafował nawet do króla włoskiego, wzywając ochrony przed szyskanami, na jakie narażony jest ze strony policji nowojorskiej. Wysłał również depeszę do żony, zapewniając ją o wierności małżeńskiej.

Policja nowojorska twierdzi, że oprócz pani Grahamowej, która bezpośrednio interesowana jest w tej sprawie, przedstawi jeszcze trzech świadków przeciwko śpiewakowi.

Nowy Jork zapatruje się na te kłopoty tenora humorystycznie. Caruso otrzymał już w prasie tamtejszej przydomek „pana z budynku małego“.

Zaznaczyć jeszcze należy, że oliwy dodał do ognia impresario Carusa, Conried, który pragnąc obronić śpiewaka, oświadczył pewnemu dziennikarzowi, iż Caruso jest tak uwielbiany przez kobiety z najwyższych sfer towarzyskich, że nie potrzebuje zaczepiać pierwszej lepszej, i to w budynku małym!

Niezgrabna ta obrona oburzyła niezmiernie panie nowojorskie.

Dramat miłosny. We czwartek w Warszawie rozegrał się następujący dramat na tle erotycznym.

Około godziny 7 wieczorem do remizy Jamiolkowskiego przyszedł młody podporucznik pułku austriackiego lejbgwardii Jacyn w towarzystwie młodej kobiety i wynajął na godzinę lando.

Młoda para wsiadła do powozu. Po krótkiej przejażdżce po ulicach miasta podporucznik kazał woźnicy jechać na rogatki mokotowskie, do koszar pułku. Przed koszarami woźnica chciał przystanąć, oficer jednak kazał jechać dalej.

Nagle w powozie rozległy się dwa prawie jednocześnie strzały rewolwerowe. Woźnica jechał dalej, przypuszczając, że strzelano w koszarach... Dopiero gdy usłyszał rżenie w powozie, odwrócił się i zobaczył dwa zalane krwią trupy: podporucznika i jego towarzyszkę.

Woźnica galopem ruszył z powrotem do miasta i o wypadku zawiadomił stójkowego przy rogatce. W tym czasie przechodził patrol z dwoma oficerami, którzy, ujrawszy trup podporucznika, nakazali żołnierzom, aby odwieźli w tej samej karecie zwłoki obojga do szpitala ujazdowskiego.

O wypadku natychmiast zawiadomiono dowódcę pułku, puł. Onacewicza, który przybył do szpitala. Pułkownik z drżeniem spojrzał na twarz młodej kobiety — i zemdlął. Okazało się, że zabita jest jego córka, Wiera.

Młodych wiązało oddawna uczucie, przeszkodą w małżeństwie byli rodzice panny.

W powozie znaleziono dwa rewolwery: brauning i buldok, złane krwią. Strzelano tylko z brauninga. Głowę nieszczęsnej dosłownie zmiażdżyły kule; mózg wytrysnął z czaszki na zewnątrz.

Znaczenie reklamy. Towarzystwo akcyjne „Pears Soap“ w Londynie, posiadające znaną w całym świecie fabrykę mydeł, wydaje rok rocznie na reklamę przeszło dwa miliony koron. — Dywidenda wypłacana akcjonariuszom, wynosi 18 do 20 procent. Przypuszczając, że fabrykaty firmy dostatecznie są znane i reklamowane, towarzystwo skreśliło w ostatnim roku dwumilionową pozycję na reklamę. W rezultacie nie wypłacono akcjonariuszom żadnej dywidendy. Na zgromadzeniu generalnem stwierdzono, że stagnację tę przypisać należy jedynie lekkomyślnemu zaniedbanu reklamy.

Telegramy.

Rada Państwa.

Wiedeń, 24 października

Wiedeń. W Izbie posłów podczas wczorajszej dyskusji nad VII grupą przedłożenia o reformie wyborczej wygłosił dłuższą mowę pos. Starzyński. Omawiał on sprawę reprezentacji mniejszości narodowych przynajmniej, że instytucja ta nie jest specjalnie galicyjską. Polemizował potem z wywodami pos. Seitza.

Po przyjęciu grupy VII przestąpiła Izba do obrad nad grupą VIII, w której mieści się § 42 ordynacji wyborczej do Rady państwa o ochronie podziału okręgów przez kwalifikowaną cyfrę prezenyjną i nad votum mniejszości pos. Pergelta w sprawie wyborów do delegacji z Czech i Moraw.

Sprawozdawca Löcker prosił o przyjęcie § 42 w brzmieniu komisji i wystąpił, przeciw wnioskowi Pergelta.

JEDWAB

Messalina i Radlam

JEDWAB

W paski i w kratę

JEDWAB

bulssina i tafto

JEDWAB

Satin Chine i na i podszewki

bluzki i suknie we wszystkich cenach, jak również najnowszy wybór czarnych, białych i kolorowych Jedwabów Hennenbergae od 88 ct. do 21 1/25 za metr. — Franco i już soleno do domu. Wzory odprute. * Fabryka Jedwabów. Henneberg, Zürich.

Po przemowie pos. Pergelta sprawozdawca mniejszości Schreiner przemawiał za ustanowieniem większości dwietrzecich dla okręgów wyborczych.

Na tem obrady przerwano, poczem odczytano interpelacje i wnioski, między innymi 10 wniosków nagłych pos. Sobotki i tow.

Następne posiedzenie odbędzie się w poniedziałek o godz. 3 po południu.

Z Izby panów.

Wiedeń. W Izbie panów przy wyborze do komisji dla ustawy o minerałach ziemnych weszli z Polaków: Gorayski i hr. St. Stadnicki.

W skład komisji reformy wyborczej weszli z Polaków: Dr. Biliński i hr. Piniński.

Wiedeń. Wniesiona w Izbie panów przez hr. Antoniego Wodzickiego i tow. interpelacja opiewa:

Podpisani pozwalają sobie wystosować do J. E. p. prezydenta gabinetu zapytanie, co skłoniło rząd do zwołania sesji delegacyjnej na przedpołudnie najbliższej niedzieli, gdyż zarządzenie to narusza religijne uczucia nie tylko wielkiej liczby członków delegacji, ale także szerokich warstw katolickiej ludności, i dlaczego odstąpiono od bezcasowego zwyczaju, według którego w niedziele i święta nie zwoływano ciał parlamentarnych i posiedzeń; dokonano tego, pomimo, że nie było przeszkody, aby zwołać delegację o dzień wcześniej lub później, nie narażając się przez to na stratę czasu.

Zwołanie delegacji.

Wiedeń. Prezydent delegacji austriackiej ks. Lobkowicz wystosował do delegatów zaproszenia na 12-te posiedzenie XII sesji delegacyjnej, które się odbędzie w niedzielę d. 25 bm. o godz. 10-t j przed południem. Porządek dzienny obejmuje: 1) Odczytanie wpływu. 2) Wybór sekretarzy. 3) Wybory uzupełniające do komisji.

Wiedeń. „Slav. Corresp.“ donosi, że po wczorajszym plenarnym posiedzeniu Izby zebrał się przedstawiciel wszystkich stronnictw w delegacjach na konferencję. Wobec jednoznaczności objawionego życzenia, oświadczył ks. Lobkowicz, że także przez obecną sesję zatrzyma godność prezesa austrj. delegacji. Wobec tego wszystkie inne urzędy w plenum i komisjach pozostały bez zmiany. Co się tyczy prac delegacji i Izby posłów, wyrażono życzenie, aby do 1. grudnia zezwolenie wyborcza była ukończoną, tak, aby czas do 15 grudnia poświęcony został pracom delegacji. Izba posłów zebrałaby się ponownie 17 grudnia.

—0000000—

Strzały w Warszawie.

Warszawa. (Pet. aj. tel.) Gdy wczoraj wieczorem jechał w powozie porucznik Jazun Keksholmskiego pułku piechoty z córką pułkownika piechoty Onazewicza, a powóz znajdował się w pobliżu kasarni, do powozu dano strzały. Gdy zatrzymano powóz, wewnątrz znaleziono oboje zastrzelonych.

(Prawdziwy opis wypadku patrz: Ze świata.)

Rząd i „Kadeci“.

Petersburg. Zebrane kadetów, na którym omawiano program partii pokojowego odrodzenia i partii październikowców, zamknięto policyjnie.

Petersburg. Na wczorajszym zgromadzeniu partii kadetów był także Kutler, Milukow i inni przywódcy, jakoteż pewna liczba robotników. Na początku zgromadzenia urządzono składkę na cele partyjne. Okoliczność ta dała władzy powód do zamknięcia zgromadzenia.

Jenerał Zakomelski.

Ryga. Nowy jenerał-gubernator bałtycki, bar. Möller-Zakomelski oświadczył w rozkazie dziennym, że tytuł i prawa jenerał-gubernatorskie w prowincjach bałtyckich przysługują tylko jemu. Z tego powodu usuwa on dotychczasowych jenerał-gubernatorów Kurlandji i Estonji. Rozkaz jenerał-gubernatora z brania podpalania budynków chłopów-powstańców za karę i zezwala na to tylko podczas walki. Również zarządza jenerał-gubernator, aby zaprzestano stosowania chłosty. Tylko w bardzo ciężkich przypadkach należy oskarżonych stawiać przed sąd wojenny.

Ormianie przeciwko rewolucji.

Baku. Stronnictwo ormiańskie „Daszmak zutam“ wydało odezwę, w której wypowiada walkę wszystkim biorącym udział w rabunkach i solidaryzującym się z rewolucjonistami.

Ruch antyżydowski w Rosji.

Petersburg. Jak podaje „Strana“, coraz głośniejszy jest protest „ludzi rosyjskich“ przeciw przedłożeniu o żydach. Moskiewski klub „ludzi rosyjskich“ wystosował do cara telegram, w którym go zaklina, aby bronił rosyjskich chłopów przed ujarzmieniem ich przez żydów. „Rosyjscy ludzie“ grożą pogromami, jeżeli zostanie zatwierdzony projekt o żydach. „Russkoje Znamia“, organ „ludzi rosyjskich“ przedstawia rządowi, że dopuszczenie żydów do obszaru Dońskiego, doprowadzi do tego, że rząd będzie musiał wybierać między żydami a kozakami.

Szewe rewolucjonista.

Petersburg. (Pet. aj. tel.) Przy rewizji dokonanej na przedmieściu Ochta w pomieszkaniu pewnego szewca znaleziono 11 bomb, 1800 nabojów i karabiny. Szewca i dwóch ludzi mieszkających u niego, aresztowano.

Sąd wojenny w Krasnojarsku.

Irkuck. (Pet. aj. tel.) Z powodu niepokoju w grudniu r. b. w Krasnojarsku, postawieni zostali przed sąd wojenny: 1 chorąży i 116 żołnierzy oraz 104 osób cywilnych.

Rabunki w Rosji.

Irkuck. (Pet. aj. tel.) Uzbrojona banda zrabowała wczoraj w urzędzie pocztowym w Pułucku 14.000 rubli. Sześciu uczestników napadu ujęto. Znaleziono przy nich część pieniędzy.

—00000000000—

Budżet węgierski.

Budapeszt. Sejm przyjął wszystkie tytuły budżetu, zostawiając na wniosek sprawozdawcy, w zawieszeniu pozycję »wspólne wydatki«, aż do ukończenia obrad delegacyjnych.

Przeciw drożyznie mięsa.

Wiedeń. Prezydium ogólnego związku Stowarzyszeń gospodarzy w Austrii powzięło na wczorajszym posiedzeniu uchwałę, że celem usunięcia drożyzny mięsa w całym państwie utworzone być mają lokalne sprzedaże bydła, a we Wiedniu jakoteż innych miastach centralne sprzedaże bydła.

Japoński oficer w Austrii.

Insbruk. Major Okumura z Tokio, który na rok przydzielony został do tutejszej załogi, przybył tu i został na dworcu powitany przez głównodowodzącego generała arcyksięcia Eugeniusza.

Skupszczyzna.

Belgrad. Po 14 minutowej przerwie zebrała się ponownie skupszczyzna.

Mianowania i odznaczenia w armii.

Wiedeń. Dziennik rozporządzeń wojskowych ogłasza pismo odręczne cesarza do feldmarszałka porucznika Konrada Hötendorfa. mianujące go szefem sztabu jeneralnego całej armii.

Dalej ogłasza tenże dziennik rozporządzenie cesarskie, zwalniające feldmarszałka-porucznika Oskara Potiorka od czynności zastępcy szefa sztabu jeneralnego z zastrzeżeniem powierzenia mu wyższego stanowiska w komendzie armii, oraz nadała mu w uznaniu długoletnich zasług krzyża komandorskiego orderu św. Szczepana z uwolnieniem od taksy.

Karol Lang, komendant X. dywizji piechoty, zamianowany został prezesem komisji dla klasyfikowania aspirantów do sztabu jeneralnego.

Wiedeń. Dziennik rozporządzeń dla armii ogłasza okólnik z dn. 21 listopada 1906 r., w którym minister wojny podaje do wiadomości, że najwyższym rozporządzeniem cesarza z dnia 14 listopada b. r. przyznane swego czasu honory, mają być i nadal składane b. szefowi sztabu jeneralnego hr. Fryderykowi Beckowi w obecnym jego charakterze.

Dostawy wojskowe.

Wiedeń. Obrady co do rozdziału dostaw przemysłowo-rękodzielniczych dla wojska i marynarki doprowadziły do ugody między rządem austriackim i węgierskim a zarządem wojskowym. Ugoda zawiera szczegółowe postanowienia o rozdziale przypadających na każdą połowę monarchji dostaw i daje ministerstwu handlu możność kontrolowania dostaw.

Rzym. Król grecki przybył tutaj wczoraj popołudniu, powitany na dworcu przez króla, prezydenta ministrów i członków gabinetu.

Wrocław. Kardynał Kopp odjechał wczoraj do Rzymu.

CENNIK

Izby handl. i przem. w Krakowie

Kraków dnia 23 listopada 1906 r.

	Placę	złada
	w	w
	koronach	koronach
Ruble papierowe	258 —	254 —
Marki niemieckie	117 85	117 75
Franki papierowe	95 80	95 80
20-to frankówki w złocie	19 10	19 18
4% Listy zast. prem. Banku hip.	110 —	111 —
4% Listy zast. Banku hip.	100 25	101 —
5% Listy zast. Banku hip.	97 25	98 —
4% Listy zast. Banku kraj.	100 25	101 25
4% Listy zast. Banku kraj.	97 50	98 50
4% Listy zast. gal. Tow. kred. z nieok.	98 —	99 —
4% Listy zast. gal. Tow. kred. z 41-let.	98 —	99 —
4% Listy zast. gal. Tow. kred. z 56-let.	97 50	98 50
4% Galicyjskie obligacje prop.	98 75	99 75
4% Pożyczka krajowa z r. 1893	97 60	98 60
4% Pożyczka m. Lwowa	96 —	97 —
4% Pożyczka m. Lwowa	—	—
5% Obligacje kom. Banku kraj.	—	—
4% Obligacje kom. Banku kraj.	100 50	101 50
4% Obligacje kolejowe	97 —	98 —
Losy miasta Krakowa	90 —	95 —
Akcy Banku kred. we Lwowie	—	—
Akcy Banku hipotecz.	570 —	573 —
Akcy Banku gal. dla h. i p. w Krakowie	—	—
Akcy kolei Karola Ludwika	—	—
Akcy kolei Lwów-Czerniowce-Jansy	578 —	580 —
4,2% wspóln. renta papierowa	99 —	99 50
4,2% wspóln. renta srebrna	99 —	99 50
4% renta koron. austriacka	99 —	99 50
4% renta koron. węgierska	95 25	95 75
4% renta austr. w złocie	117 —	117 50
4% renta węgierska w złocie	113 50	114 —

CENY TARGOWE z d. 21 listopada 1906 r.

	za 100 klg.	od 17:10 do 17:30
Pszenica biała	16:60	17:—
„ czerwona i żółta.	16:—	16:70
„ węgierska	13:—	14:20
Żyto krójowe	14:—	14:50
„ węgierskie	13:30	14:60
Jęczmień na krupy	14:30	15:—
„ browarny	—	—
„ na paszę	15:10	16:70
Owies z odłatą akcyzową	—	—
Proso	28:—	32:—
Jagły	14:50	15:20
Tatarska	12:40	12:80
Kukurydza	19:50	26:—
Fasola	21:—	34:—
Wyka	—	—
Rzepak zimowy	31:—	32:—
Konieczyna nasienna czerwona	—	—
„ biała	—	—
Tymotka	—	—
Es arsetta	—	—
Soczewica	40:—	50:—
Siłoma	4:—	5:—
Siano	4:—	5:—
Konieczyna pastowna	6:—	7:20
Ziemniaki	3:—	4:—
Jaja	kopę 3—	480
Masło	1 kg. 2—	240
Spirytus na 95° Tralesa	1 hl. —	200—
Okowita „ 75° „	—	160—

NADESŁANE.

za które Redakcja nie bierze odpowiedzialności.

Wszędzie do nabycia

Kalodent

niezbędny krem na zęby czyni je czystymi, białymi i zdrowymi.

SWIATŁO AUERA.

Tylko nasze oryginalne siatki są prawdziwe i doskonałe. W celu ostrzeżenia publiczności przed naśladowaniem opatrzone są te siatki widocznym znakiem

Auerlicht

Siatek w cenie po 60 hal., siatek małych po 55 h. cylindrów po 30 i 20 hal. dostać można w Gazowni miejskiej przy ulicy Gazowej i w sklepie Gazowni przy placu Szczepańskim l. 1. 2 0836

AuerGesellschaft, Wien. IV/1.

GORSETY

najnowszych krojów paryskich i brukselskich poleca

Paryska Pracownia Gorsetów „Felicja” w Krakowie

ULICA FLORYAŃSKA L. 2 (HOTEL DREZDEŃSKI).

Wszelkie zamówienia w zakres gorseciarski wchodzące wykonuje się w ciągu 8 godzin. — Przyjmuje wszelkie reperacje. Zlecenia z prowincyi skutecznie się odwrotną pocztą.

Czy posiadają już Wasze dzieci Kotwiczną skrzynkę budowlaną? Jeżeli tak, to nie zaniechajcie o radzie sobie jaknajspieszniej najnowszy cenów skrzynkę budowl. od podpisanej firmy. Zdobcie z zupełnym spokojem wybrać z niego najbliższą skrzynkę uzupełniającą.

Jeśli jednak Wasze dzieci nie mają jeszcze kotwicznej skrzynki budowlanej, lub posiadają podobną, lecz bez znaku ochronnego „Kotwicy”, a zatem naśladownictwo, w tym razie ten nowy cennik jest dla was podwójnie ważnym, gdyż podaje dokładne objaśnienie o każdej skrzynki opatrzone marką „Kotwica” są **od ćwierć wieku** znane jako oryginalne wyroby Richera; wszystkie inne natomiast tylko naśladownictwami.

W tym bogato ilustr. cenniku są też opisane kotwiczne skrzynki mostowe, kotwiczne układanki, jak kultowe, mozaikowe i p. Prawdziwe tylko kotwice **F. Ad. Richter & Cie.**, król. dostawcy dworu i kameralni **Wien**, Biuro i skład **I. Operngasse 16. Fabr. XIII/1 (Hietzing)** **Rudolfstadt, Norymberga, Oten** (Szwajcaria), **Rotterdam, Petersburg, New York.**

Kto kocha muzykę, niech zażąda także cenowa sławn. wyrob. muzycz. Imperator i aparat. mówiących, jak również kotwicznych płyt brzmiających. 2206 3

OSTRZEGAM każdego ktokolwiekby potrzebował palta i ubrania, ażeby się nie dał uwieść na oko elegancko wyglądającym na wystawach magazynów wiedeńskich ubraniom gotowym, które ani krojem ani odrobieniem nie mogą się równać zwykłym oneim ubraniami z mojej pracowni; w cenie różnicy niema. A zatem **Laskawi Panowie!** zainicjujcie palta i ubrania u **ZYGMUNTA CHILI, krawca w Krakowie ul. Wielopole 1, 3. obok głównej poczty.** Wypożyczcie się fraki i angiezy. — Wszelkie zamówienia na prowincję uskutecznią się możliwie jak najprędzej.

* Na Gwiazdkę *

Bazar krajowy

w Krakowie

Róg głównego Rynku i ul. Brackiej 1. 20.

poleca w wielkim wyborze świeżo otrzymane:

Peleryny zakopiańskie,
Burki oryginalne sławuckie
i konfekcyę zakopiańską.

Nie kupujcie !! zegarka !!

zanim się obierzecie na jego wielkiego konkurenta.

złr. 1.50   złr. 3.50

Niklowe Roszczyły   złr. 1.50
Goldne   złr. 2.—
Srebrne   złr. 3.—
z podwójną kopertą   złr. 4.—
z 3 ma. srebrn. kopert.   złr. 5.—
płaskie stalowe   złr. 3.50
Ameryk. złote „double”   złr. 5.—
Prawdziwy Roskopf Patent   złr. 3.50
Prawdziwy Omega   złr. 9.50
Srebrny łańcuszek   złr. 1.—
14 karat. złoty zegarek   złr. 8.50
14 karat. złoty łańcuszek   złr. 10.—
14 karat. pieszczonka   złr. 2.—
Zegary pendulowe od   złr. 2.80
„ z bicem wieżowym   złr. 4.50
„ z muzyką   złr. 6.—
„ z kukłką   złr. 2.50
Zegary kieszonkowe   złr. 1.20
Budziki   złr. 1.20
„ w nocy świecące   złr. 1.50
„ z podwójnym dawonkiem   1.75
3 lata pisemnej gwarancji; za nieodpowiednie zwrot pieniędzy.

Wysyłka za zaliczką
Max Böhnelt
ZEGARMISTRZ
Wien, IV, Margarethenstrasse 27 (we własnym domu).
żądajcie mego cennika z 2000 rycin darmo i opłatnie.
2189-20

Żadna cena konkurenc. w kucharstwie

nie jest w stanie obalić niezaprzeczonego faktu, że najtrwalszą i najlepszą domieszką do masła naturalnego jest

Margaryna ze znakiem koniczyzny

ze zjednoczonych Fabryk margaryny i masła

Wien XIV/3 Diefenbachgasse 59.

Do nabycia we wszystkich handlach spożywczych.

Zakład komisowy
H. Telesznickiej
w KRAKOWIE
przy ulicy Szewskiej 1. 10. I. e.
Poleca: kompletne urządzenia salonów, sypialni, jadalni stylów, serwis dorcel. saski składający się ze 134 szt., kantorek i sekretarek (ant.), dywany perskie i zwyczajne, pianino fortepian, biblioteki, biura, obrazy Matejki i Kossaka, biżuteria, srebro kandelabry, lampy i różne sprzęty mah. i zwykłe. Ołtarz i Tabernakulum złoczone. Wiele obrazów olej. Fisharmonia 4 głos. fir. Schiedemayer Stuttgart. Powyższe przedmioty przyjmują się w komis.

5% NA RZECZ TOW. SZKOŁY LUDOWEJ.

BIBUŁKI I TUTKI CYGARETOWE

PROMIEŃ

PRZEZ INSTYTUT CHEMICZNY C. K. UNIWERSYTETU LWOWSKIEGO

2155 20

Za najlepsze uznane. **Wszędzie do nabycia.**
Fabryka: Lwów, ul. Pańska—boczna.

Kredyt osobisty dla Urzędników. Oancerów, Nauczycieli etc. Samostne Stowarzysz. Oszczędnosci i Zaliczkowe Związku Urzędników udzielają na przystępnych warunkach także na długoletnie spłaty pożyczek osobistych. Agencja wykluczenia. — Adresów Towarzystw udziela się bezpłatnie Zentralleitung des Beamten Vereines, Wien, Wipplinger strasse 25. 2223 52

Oryg. Amerykańskie biurka z żaluzjami

szafy na akta z żaluzjami, biblioteki zestawialne oraz wszelkie amerykańskie urządzenia biurowe poleca

Zygmunt Sauer
w Krakowie. 2229 0
Wystawa: ulicy Floryańska 1
I. p. „pod Murzynami“.

Za mąż

pragnie wyjść samotna młoda panienka 22 lat, z majątkiem 40.000 Mk. za człowieka z charakterem, do 35 lat. Tylko dla poważnych reflektantów. Blizsze wyjaśnienia pod „Harmonie“ Berlin, Postamt, Lichtenbergerstr. Anonimy wyłączają się. 2347 5

Proszę żądać gratis i franco tego bogato ilustrowanego polskiego cennika z przeszło 1000 sztukami zegarków, wyrobów srebrnych i złotych.
HANNS KONRAD
pierwsza
Fabryka zegarków
w Bruks Nr. 948
(Czechy).

Prawdziwy niklowy kotw. remont. wraz z łańcuszkiem K. 4. —, 3 zegarki K. 11.50. Tenże z podwójną kopertą K. 6.80. Niklowy budzik K. 2.90, 3 sztuki 8. —, w nocy z świecą tarczą K. 3.30, 3 sztuki K. 9. —. Nie ma ryzyka! Dowolna wymiana, lub zwrot pieniędzy.

Do wynajęcia zaraz tanio pokoje

piękne na piet ze umeblowane pojedynczo lub razem z piecami kafelowymi po 6 koron miesięcznie w Swoszowicach w zakładzie kapielowym wśród parku 6 kil. od Krakowa 1 kil. od stacji w miejscu.

Pożyczki

załatwia za kondyktem i bez kondyktu, dla P. T. urzędników, oficerów w ogółności, profesorów, wieloletniego duchowieństwa, nauczycieli, notariuszy, lekarzy, adwokatów i aptekarzy. **Reprezentacja Beamten-Vereinu** we Lwowie ul. Kopernika 28. 2410 3

Na św. Mikołaja

poleca wielki wybór cukrów, podarków i pierników

ADAM PIASECKI, Kraków
ul. Długa 10, ul. Floryańska 2,
Hotel Drezdeński.

W mojej pracowni sukien damskich udzielam lekcji kroju systemem francuskim najwznowszym wiedeńskim, oraz naukę szycia.

„FLORA“

Kraków ul. Podwale 1. 13.
Panienki zaniejzcowe znajdują umieszczenie. 2060 3

Boże Narodzenie 1906.

Nowy Jork i Londyn nie oszczędziły i stalego ładu i wielkiej fabryki wyrobów srebrnych widziała się zmuszoną, wysprzedać swój zapas za małym tylko wynagrodzeniem za pracę. Jestem pełnomocnikiem to uskutecznić. Wysyłam zatem każdemu z zarotem 6 zł. 90 ct. następujące przedmioty:
6 sztupek nożów stołowych z prawdziwej, angielskiej klingi.
6 widelców z jednego kawałka amerykańskiego pat. srebra
6 łyżek z amerykańskiego patent. srebra
12 sztupek z amerykańskiego patent. srebra
1 łożka z amerykańskiego patent. srebra
1 łożeczka z amerykańskiego patent. srebra
6 sztupek spodeków Victoria
2 wspaniałe świeczniki
1 sztupełko
1 rozpylacz cukru
42 przedmioty tylko za zł. 6.90

Te 42 przedmioty kosztowały dawniej 40 zł. a obecnie można je mieć za tę niską cenę zł. 6.90. Amerykańskie patentowane srebro jest na wskroś białym metalem, który barwę srebra 25 lat pod gwarancją zachowuje. Najlepszym dowodem, że to ogłoszenie nie jest żądaniem oszustwem, zobowiązuje się niniejszym publicznie, zwrócić każdemu pieniądze bez trudności, komu towar się nie podoba. Niechaj więc nikt nie opuści sposobności nabycia tego wspaniałego garnituru, który szczególnie nadaje się na

podarki weselne i okolicznościowe
jak niemniej dla każdego domostwa.

Dostęć można tylko pod adresem:

A. Hirschberg

Dom eksportowy amerykańskich patentowych towarów srebrnych.
Wiedeń, II. Rembrandtstrasse 19/G.
Wysyła na prowincję za gotówkę lub za zaliczką.
Proszek do czyszczenia 10 ct.

Tylko marka ochronna obok stojąca, zapewnia prawdziwość.

Wyciąg z pism uznania:

Z nadesłanego towaru bardzo jestem zadowolona. Krystonopol, Galicya. Siostra Joanna, przeł. Towarz. N. P. Maryi.
Kraków. 21 maja 1899. Posyłkę Pańską otrzymałam i jestem z niej tak zadowolona, że posyłam dalsze zamówienie. Księżna Amalia Czartwertyńska.

Trzy razy już sprowadzałem od Pana garnitury po 42 K. i byłem każdym razem zupełnie zadowolony, proszę mi zatem i tym przysłać jeszcze jeden garnitur. Jerzy hr. Dunin Borkowski, c. i k. szambelan Zakopanem 12 2 19 06. 2254 5

Wielkie wrażenie

wywołane w kołach lekarskich i szerokiej publiczności wynalazek amerykańskiej

„LOVACRIN“ wody na włosy

odznaczona na międzynarodowej wystawie w Brukseli złotym medalem i dyplomem honorowym z krzyżem. Lovacrina działa tak dalece na cebulki, że po 8 dniach wytwarza niezawodnie włosy na głowie i brodzie i w ogóle gdzie to jest możliwe. Łupież, strupy, i wypadanie włosów znika pod gwarancją, po jednorazowym użyciu. Mamy dowody że przeszło 100.000 łysych i nie mających zarostu przez używanie Lovacriny uzyskali bujny porost włosów. Lovacrina wytwarza gęsty i długi włos, a poświadczenie włosów odzyskują powoli swoją pierwotną barwę. Cena wielkiej flaszki Lovacriny, wystarczającej na kilka miesięcy K. 5. — 3 flaszki 12 K., 6 flaszek 20 K. Do uzyskania sympatycznie białej, czystej i delikatnej cery na twarzy, rękach i całym ciele, wolnej od wszelkich nieczystości, jak: Wągrzy, piegów, liszajów itd. używajcie absolutnie nieszkodliwych, dotąd nieprześcignionych preparatów „Lovacrin“. Kremu Lovacrin w słoikach po 3 i 5 K. Wody toaleowej Lovacrin w flaszkach po 3 i 5 K. Puderu Lovacrin (biały, różowy, kremowy) w pudełkach po 3 i 5 K. Wysyłka za zaliczką lub poprzedni nadesłaniem pieniędzy przez główny skład: **LUDEWIK POLLAK** (przedtem M. Feith), **Wien VI. Mariahilferstr. 45.** — Do nabycia również w wielu aptekach, drogueryach i składach perfum. — W Krakowie do nabycia: I. Hanak i Sp. droguerya Szewska 5. Reim i Sp. 2480

Nowo otworzony skład i fabryka instrumentów muzycznych Antoni Brabec

w Krakowie ul. Sławkowska 24
Wielki wybór własnego wyrobu instrumentów dętych metalowych i dętych z drzewa. Skład wszelkich gatunków harmonij, instr. smyczkowych, bębnow, cytr, i przyborów muzycznych. Wybór strun krajowych i zagranicznych. Wykonywa się tanio i wzorowo wszelkie reparatury w zakresie ten wchodzące.

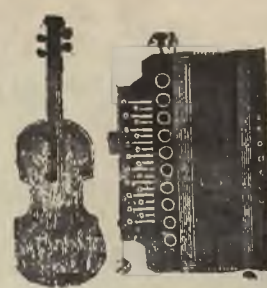
ZAKŁAD POGRZEBOWY

JOZEFY NOWINSKIEJ

Kraków, ulica Mikołajska 14, tel. 248

posiada na składzie wielki wybór trumien metalowych, dębowych, tapetowanych i z miękkiego drzewa — oraz wieńców sztucznych, metalowych i szarf.

Zakład zaopatrzony jest w nowe wspaniałe dekoracje, wysła służące do pogrzebów, w bogatych liberyach stylowych, urządzenia: ogrzeby od najwykwintniejszych do najskromniejszych ze znaną sumiennością i punktualnością, czyniąc wszelkie możliwe ustępstwa. Podejmuje się sprowadzania i przewożenia zwłok ze wszystkich i do wszystkich państw Europy. — Posiada do dyspozycji groby murowane, pomniki, krzyże etc. 1622 44

Najlepsze i najtańsze

skrzypce

Cytry, gitary, altówki, klarnety, flety, oraz wszelkie instrumenty dęte

tylko w fabryce instrumentów pod firmą **O. Lederhofer w Pradze**, Jerusalemgasse 15, filia w Opawie. Cenniki darmo. 2276 10

ZUPEŁNA NOWOŚĆ!

Ważne dla Pań!

Naczynia emaliowane

cloudy HERKULES cloudy

są najtańsze i najtrwalsze w użyciu.

Wyłączny skład fabryczny

utrzymuje

ALF. MENSIK

Nowo otworzony Handel żelaza w Krakowie, ul. Floryańska L. 34

(naprzeciw cukierni L. owskiej)

tudzież po cenach nader przystępnych wszelkie przybory domowe i kuchenne. Naczynia „Sphinks“ Okucia budowlane i do mebli. Narzędzia do wszelkich gałęzi i rzemiosła.

Specjalność:

Kompletne wyprawy kuchenne.

Porebski

& Zimler

Kraków, Rynek L. 8.

polecają

Paski

Żaboty

Krawaty

Kołnierze

Boa strusie

Kołnierze futrzane

Cachner

Chroń

twoją żonę.

Tę dla każdej rodziny nadzwyczaj ważną książkę wysyła za nadesłaniem 90 h. w markach austr. P. R. Naupa Berlin S. W. 291 Lindenstr. 50

Komisowy Zakład kupna i sprzedaży

Bronisł. Nowakowej

Kraków, ul. św. Krzyża 1. 10

ma do sprzedania:

Figura św. Jana rzeźba z drzewa, lampa stojąca majolikowa, żyrandol szlifowany, szal francuski, uniform urzędowy VII rangi kompletny, dywan sultanski z kanapką, otomanki, ulster wieki, futro męskie skanki, surdut urzędowy, garderoba męska, damska i dziecienna, fortepian. 2514 2

Swieżość

młodzieńczą można zachować bardzo długo jeżeli się używa tylko preparatów znanych i uznanych jako doskonałych, a do których należą Creme Simon oraz Puder rytowy Simon'a. — Jednocześnie rzeźba bardzo unikać kosmetyków podejrzanych. 744

Kawaler

lat 30 przystojny i prawego charakteru szlachcic na rządowym stanowisku z placą roczną 1800 K., z prawem awansu, ożeniłby się z panną intel. miłej powierzchowności do lat 30 z odpow. posagiem. Dyskr. pod słowem honoru. Listy możliwe z fofogr. odbiera na głównej poczcie za okazaniem kwitu inseratowego pod A. M. poste restante Kraków. Rzecz traktuje seryo a na anonimy nie odpowiada.

Browar w Nowym Targu poszukuje

bednarza

kawalera lub żonatego. Zgłoszenia przyjmują **Zarząd Browaru** w Nowym Targu. 2404

Poszukuje się 2423

reprezentantów

dla solidnych artykułów, na le powiaty za wysoką prowizją, renomowanej od 40 lat istniejącej firmy. Potrzebny kapitał lub gwarancja 500 do 1000 koron na nacie odnośnych okazów. Siedz. reprezentantów w miejscowości począwszy od Białej po Przemyśl. Reflektant może objąć kilka sąsiednich powiatów. Zgłoszenia przyjmują

Generalna reprezentacja

Kraków, ul. Wiślna 1. 8.

(markę na odpowiedź dołączyć)

Wytrawnych agentów

poszukuje się również.

Młoda kantorzystka

poszukiwana od 1-go stycznia 1907. Wymagana biegła znajomość niemieckiego, pisanie na maszynie poprawnej korespondencji polsko-niemieckiej. Zgłoszenia z odpisami świadectw i wyg. warunków do:

Emil Kuznitsky

fabryka papy i asfaltu,

Oświęcim, dworzec. 248

Wdowa inteligentna

skromna, rozumiejąca się na obni i krawiectwie poszukuje miejsca gospodyni. W. M. p. restante Nisko. 25

Mężczyzna lat 4

z majątkiem około 70 tysięcy, a 6000 K. rocznego dochodu, wiec z dziećmi, ożeniłby się z panną lub wdową

bezdzietną — w wieku 35 do lat 40, inteligentną i przywiązaną, chętniej z prowincji — z majątkiem w gotówce 16 do 20 tysięcy K. Zgłoszenia nicanonimowe proszę „Zaufanie“ Poste restante Kraków za okaz. kwitu inseratowego.

Małżeństwo.

Przebywszy wiele lat zdala od rodziny, wróciłam sierotą, z siłą postanowiłam wyjść za mąż. Oficera, właściciela domu, wyższego urzędnika lub wielkiego przedsiębiorcy. Mam lat 25, jestem świątką, posiadam 240.000 m. w gotówce. Poważnie zgłoszenia tylko w języku niemieckim. „Heimweh“ postlagernd Temes. Dyskretycja zapewniona. 23

NAJLEPSZE HYGIENICZNE PARYSKIE

TOWARY GOMEU

DO CELÓW SANITARNYCH — POLECA

Reim i Spółka

Kraków, Rynek Główny Linia A. CENNIK DARMO. WYSYŁKA DYSKRETNA

Schronisko w kościeliskiej Dolinie

wraz z restauracją

jest do wydzierżawienia od 1 maja 1907 r. Zgłoszenia przyjmują **Zarząd Dóbr Zakopane**

Na jesienny sezon!

poleca się

pierwsza Bernenska chemiczna farbniarnia i pralnia

K. Tschörnera

Wyci i farbuje: męską — damską i dziecienną garderobę
prutą lub w całości — także materje na meble — aksa-
mity koronki i t. d. Najdokładniejsze i szybkie wykonanie

Północno Niem. Lloyd w Bremie,

(Norddeutscher Lloyd)

Generalna Agentura dla Galicji
we Lwowie, ul. Grodecka 93.

Regularna beznosrednia komunikacja przewozowa z Bremen,
pospiesznymi i pocztowymi parostatkami.

DO STANOW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI:

Nowego Jorku, Baltimore, Galveston) Brizyji, Argentyn
(Buenos Aires), Australji, Japonji etc.

Bilety kolejowe do każdej stacji Północnej Ameryki.

Wszelkich wyjaśnień w sprawach podróży, udziela i bilety
sprzedaje:

Generalna Agentura Półn. niem. Lloyd
we Lwowie, ul. Grodecka 93.

Koresp. w językach: polskim, ruskim, niemieckim.

Każde naśladowanie i przedruk będą karane
Jedynie prawdziwym jest balsam Thierry'ego
tylko z zielonym znakiem „Zakonnica”. Prawnie ochron-
iony. Zdawna znany, nieprzebiegniony przeciw zabu-
rzeniom w trawieniu, krezom żołądka, kolikom, katar-
rowi, bolom piersi, influenzy i t. p. Cena 12 małych
lub 6 podwójnych flaszek lub 1 specjal. flaszka z pa-
tentowanym zamknięciem K. 5. — franco.—Thierry'ego
masło bobkowe powszechnie znane non plus ultra prze-
ciw s arcy m ranom, zapaleniom, zranieniom, abscesom
i wrzodom wszelkiego rodzaju. Cena 2 słoiki K. 3.60
franco wysyła tylko za nadaniem pieniędzy lub za-
liczka Apt. A. Thierry in Pregrad* bei Rohitsch
brunn. — Broszury z tasiacz, oryg. listami dziękczynnymi gratis i
o. — Do nabycia we wszystkich lepszych aptekach i drogueryach.

Obrazy olejne i rodzajowe

cenach bardzo niskich — E. LEICHT, Kraków ulica Piłarska,
bramie Floryańskiej, poleca wielki wybór ram własnego wy-
— Najstarsza firma w tym zawodzie założona w 1866 r

POLECA
różnaito
wyborowe

gatunki

KAWY

palonej

na nowszym
i najlepszym
sposobem

za pomocą
gorącego
powietrza

po cenach

najprzystęp-
niejszych.

1881 0

pierwsza Krakowska

elektro-mechaniczna

PALARNIA KAWY

M. JAWORDICKI

KRAKÓW

Rynek gł. 44.

Początek tej kolei
i stacja
Unterthemenau

Roczny zbyt
przeszło
5000 wagonów.

Unterthemenauńska Fabryka wyrobów glinianych księcia Jana von Siechtenstein Unterthemenau przy Lundenburgu

Poleca:

Płyty klinkierowe różnych gatunków i wytrzy-
malści na trotuary, dla dachów koleji, mle-
czarni, stajni, podwórców i t. d., dalej płyty mo-
zajkowe w tysiącznych wzorach, od najskro-
mniejszych do najbogatszych (Produkcja ro-
czna 15 milionów płyt) dla kościołów, szkół fa-
bryk etc., podwójnie glazowane rury kamionko-
we, wkłady do kominków, rury remizowe, cegły klin-
kerowe (prasowane na sucho o najwyższej wy-
trzymałości do latowania filarów, prasowane na
wilgotno do budowy kanałów) płyty ściennie i
do fasad, cegły glazowane do fasad, dachówek we
wszystkich gatunkach czerwonych i glazurowa-
nych rury do drenowania, kafle do palenisk.

Ilustrowane cenniki gratis i franko.
- Sieć zajętych robotników 700. -

Najlepsze i najtańsze źródło zakupna!

Do taskawej wiadomości! Od moich
instrumentów muzycznych niema za-
dnego cła, ponieważ są wszystkie wy-
robem krajowym. Gwarancya. Wy-
miana bezwzględna, lub zwrot pieniędzy.

Polecam najlep-
sze ręczne har-
monie Nr. 306
10 klawiszy 2
rejestry 10 to-
nów, wielkość 31
cm. K. 15 1/2 cm. K.
650 Nr. 307 10
klawiszy, 3 re-
jestry, 70 tonów
wielkość 31 cm. K. 7.50.
Nr. 663 „Volkslied Akkordeon“
10 klawiszy 2 rejestry, 50 tonów,
podwójnie brzmienie 3 trąbki wiel-
kość 31 cm. K. 7. Szkoła
samouczenia się do każdej harmonji
darmo. Gwarancya za porządne i
dobre wykonanie. Wysyłka za za-
liczka przez **Hanns Konrad** dom
wysyłkowy instrumentów muzycz-
nych w **Brüx Nr. 951** (Czechy)
Cennik z przeszło 1000 rysunkami na
zadanie każdemu gratis i franko
2126 10

Staro wyglądające twarze

nabierają młodocia-
nego i świeżego wyglądu, gdy
się je pielęgnuje sławnym, cał-
kiem nieszkodliwym prawdziwym
angielskim mlekiem ogórk. apt. Balassy.
Ten niezrównany środek piękno-
ści usuwa z twarzy w kilka
dniach zmarszczki, fałdy, prys-
zcze, pieg i plamy wątrobiane i
używa obliczu niezwykle świeżej
i pięknej cery. Flaszka K. 2. do
tego prawdziw. ang. mydło ogór-
K. 1 puder K. 1.20 i creme ogór-
K. 2 Do nabycia w każdej aptece.
Wysyłka po czt. przez aptekę C.
BALASSA, Budapeszt Andrassy-
Str. 47. Ostrzega się przed naśląd.
Skład główny: **Reim i Sp.** w
Krakowie i wszystkich aptekach
drog. M. Schwarz apt. Przemysł.

Restauracja, piwiarnia, kawiarnia i wyszynk wódki

w rentownym miejscu z zupełnem
urządzeniem jest zaraz do sprzeda-
nia za 1000 złr. Wiadomość ująć
Powisze 2. 2494 8

Wina węgierskie

przeważnie z własnych winnic, więc
z pierwszej ręki, doskonałe, czyste,

Wina francuskie

białe i czerwone, wyborowe,
Madeyra i Malaga

odležałe z najlepszych źródeł spro-
wadzane, oraz likiery zagraniczne
w magazynie 2327 0

JULIUSZA GROSSEGO
w Krakowie, Rynek gł. 34.

Mam zaszczyt zawiadomić Szanowną P. T. Publiczność, iż z dniem 11-go Sierpnia 1906 roku .....

Przeniosłem i powiększyłem mój Magazyn Mebli na ul. Szpitalną 34, naprzeciw Teatru Miejskiego

Nowo powiększony Magazyn zaopatrzyłem w meble

od najskromniejszych do najwykwintniejszych, a mianowicie posiadam na składzie kompletne urządzenia
pokoi sypialnych i jadalnych, salonów, buduarów, kancelaryjnych i t. p. -- Posiadam również na składzie
dywany, chodniki, portyery, firanki, kapy na łóżka, serwety na stoły, kołdry, koce, pledy, poduszki, po-
krycia meblowe i t. p. Największy Skład blaszanych łóżek i mebli giętych.

Dziękując za dotychczasowe względy Szanownej P. T. Publiczności, polecam nadal moje usługi i pozostaję
z wysokiem poważaniem

Szczepan Łojek w Krakowie, ul. Szpitalna Nr 34.

Pierwszy Zakład
PLISOWANIA
 przy ul. Niecałej l. 13 parter
 przyjmuje
 wszelkie roboty w zakres plisowania wchodzące, (fałdy gładkie, płaskie i desenie.) Sukien kloszowych wypożycza się formę albo na życzenie przykrawa się je i szyje w zakładzie. 10/8

„GEHA“
 Najnowszym wynalazkiem w swoim rodzaju jest patentowany korkociąg „Geha“, którego mechanizm jest tak oryginalny i praktyczny, że „Geha“ zdobył sobie w krótkim czasie w całej Europie ogólne uznanie! Nie wymaga on wcale trzymania w rękach flaszki, gdyż lekkie nacisnięcie bocznych ramion korkociągu, choćby przez małe dziecko lub słabą osobę wykonane, powoduje natychmiastowe i spokojne wyjście korka, nawet z najsilniej zaszpuntowanej butelki! „Geha“ jest ze stali, niekłowany i zapakowany w pięknym pudełku. Przeszło 200 listów uznania. Zupełnie odpowiednio na prezenty. Cena kor. 240.
 Do nabycia w pierwszorzędnych handlach żelaznych, galanterijnych, porcelanowych i zastaw stołowych lub u generalnego zastępcy
J. F. Kleczeński
 we Lwowie Syl stuska 16

ZMIANA LOKALU.
 Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Szan. PT. Publiczność, że
..... Zakład .....
Zegarmistrzowski
 istniejący od r. 1883 pod firmą
A. Holik w Krakowie Szewska L. 2
 został przeniesiony pod L. przy ul. Sławkowskiej
 Poleca swój Skład zegarków gennawskich i zegarów pierwszorzędnych fabryk zagranicznych z poręceniem 3-letnim. Utrzymuje na składzie wyroby ze złota i srebra po cenach umiarkowanych.
 Z poważaniem **A. HOLIK.**
ZMIANA LOKALU.

Dla Pań!
 Opaski i wkładki menstruacyjne różnych systemów, pasy brzuszne, kompletne wyprawy dla położnic (sprzedają wyłączną). Wysyłki na prowincję odwrotnie. Skład Apteczny mag. farm.
J. Klemensiewiczowej
 w Krakowie, Karmelicka Nr. 15

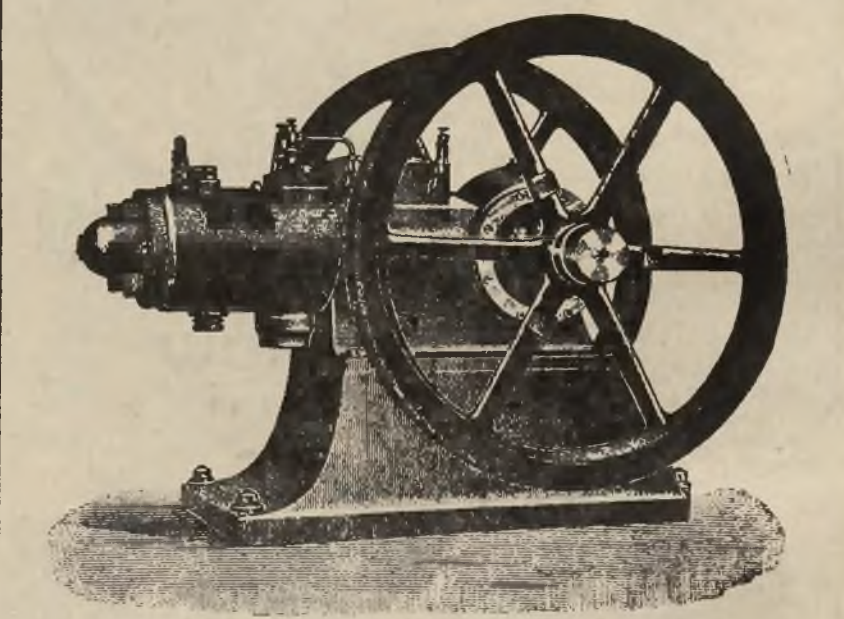
Bronisławy Nowakowej
 w Krakowie
 ulica świętego Krzyża l. 10.
 nowo otwarty

zakład kupna i sprzedaży
 mebli wszelkiego rodzaju, lusterek, obrazów, srebra, porcelany, złota, garderoby i t. d.
 poleca się usługom Szanownej Publiczności.

Powyższe przedmioty
 przyjmują się także
 w komis.

Za 22.000 Kamienica
 Kraków, Kanonicza l. 22.
 Wiadomość: Dr. Dadlez, adwokat, ul. Straszewskiego 21.

Polski cennik na r. 1906
 z przeszło 1000 ilustr. wysyła na żądanie każdemu gratis i franko pierwsza fabryka zegarków 2129 10
HANNS KONRAD w BRUX (Czechy) Nr. 459.
 Zegarek nikiowy remontoir K. 3. — System Patent K. 4. — System Roskopf czarny stalowy rem. [K. 4. oryginalny szwajcarski System — Roskopf Patent K. 5. — Połączony remontoir z werkiem „Luna“ K. 7.50 h. — Srebrny remontoir zaopatrzony pieczęcią c. k. urzędu probierczego K. 7.60 podwójnie uryty K. 11.50. — Srebrny opancerzony z przęsną 15 gr. waząca K. 240. — Ruski Tula remontoir z werkiem „Luna“ K. 9.0. — Zegarek z kukułką K. 8.50. — Bużik K. 290 z cyferblatem świecącym w nocy K. 3.80, kuchenny K. 3. — Do każdego zegarka 3-letnia gwar. i pi-em. gwar. Zadne ryzyko! Zmiana dozwolona, a b. pieniądze z pow. otom. Proszę żądać polski cennik zegarków.

Biuro techniczne Universum
S. Hałatkiewicz i J. Mieszkowski
 Kraków -- Podwale 13.
 Skł. wszelkich artykułów technicznych dla kopalni, fabryk i gospodarstw wiejskich. Generalne zastęstwo Tow. Udział. specjaliz. fabryki motorów w Warszawie — poleca:
Motory stałe lub na kołach (lokomobile) do pędzenia ropy, naftą lub spirytusem, marką URSUS siły od 1 do 60 koni mechanicznych, przeszło 200 sztuk w ruchu, najlepsze referencye.
 Motor **Ursus** jest jedynym wsp. le. csnym motorem do pędzenia surową ropą, a cał. roczne próby z ropą galicyjską dały naświetlające rezultaty na co p. siadamy zaświadczenie Warszawskiego Stow. rzyszenia techników.
 Motor **Ursus** odznacza się lekkością, siłą a nadzwyczaj prostą konstrukcją, co przy minimalnym zużyciu ropy, zupełnem bezpieczeństwie od wżaleczenia pożaru, łatwej obsłudze czyni go
maszyną wprost nieporównaną
 Celem wprowadzenia tych istotnie znakomitych maszyn do Galicyi dajemy jaknajdalej idące gwarancye i najdogodniejsze warunki spłaty. Rezeracye bierzemy na siebie.
 Cenniki, oferty, kosztorysy odwrotnie. 2428 9

Zegar wahadłowy z biciem wieżowym
 z pięknie politurowaną z drzewa orzechowego strzyżką 72 cm. długości z przyjemnym biciem wieżowym, wydzwaniającym każde pół i całą godzinę K. 11. — Ten sam zegar z biciem sprężynowym K. 10. — Ten sam z muzyką, gra za każdą godziną najpiękniejsze tance i marsze K. 14. — Opakowanie i skrzyżka 80 hal. Te zegary z powodu wspaniałego wykonania stanowią elegancki mebel. Budzik z muzyką, gra zamiast dzwonić w czworobocznym klaszku K. 12. — Budziki z tarczą w nocy świecąca K. 3.0. Nikiowy Roskopf K. 4. Remontoir męski lub damski srebrny K. 10. Do każdego zegarka 3 letnia pisemna gwarancya. Wysyłka za zaliczką
Józef Spiering, Wien I.,
 Postgasse Nr. 2. 26
 Ilustrowany cennik zegarków, łańcuszków i pierścieni gratis i franko. 2399 12

Okruchy Herbacienne
 z najlepszych gatunków 2442 15
 za pół kilo Koron 3.20 h.
Kawa
 grubo-ziarnista surowa aromatyczna
 za pół kilo Koron 1.60
 poleca handel
A. Ryglickiego w Krakowie Mały Rynek L. 7.
 Zamówienia zamiejscowe wysyła odwrotną pocztą.

Utrzymanie zdrow. żołądka
 spoczywa głównie w utrzymaniu, poprawieniu, regulowaniu oraz usuwaniu uciążliwego zatwardzenia stolca. W tym celu używać należy najwłaściwszego znanego środka, **Balsamu żołądkowego dra Rose**, który wszelkie następstwa nieregularności, zaziębień, zatwardzeń, jak n. p. palenie w pierśsiach, wzdęcia, nadmierne tworzenie się kwasów, kurcze, uśmierzają i usuwa. Brodek ten sporządzony jest z wybieranych najlepszych ziół leczniczych, wzmacniających ap. tyt, trawienie i lekko ro. walaający, że do pielęgnacji właściwej żołądka z najlepszym skutkiem służyć może
Ostrzeżenie! Wszystkie części opakowania noszą właśnie deponowaną markę ochronną.
 Skład główny: Apteka
B. FRAGNER'A c. k. Dostawca Dworu
 „pod Czarnym Orłem“ PRAGA Mała Strona 203, róg ulicy Neruda. 2054 1 15
WYSYŁKA CODZIENNIE.
 Pocztą za nadesłaniem kor. 1 50 mała flaszka, kor. 2 80 duża flaszka, kor. 4 70 — 2 wielkie fl. kor. 8 — 4 wielkie fl., kor. 22 — 14 wielkich fl. do wszystkich stacyi monarchji austro-węgierskiej franco. Składy w aptekach Austro-Węgler. W Krakowie w znaczn. aptekach w cenie 1 wielka fl. 2 k., mała 1 k.

6 DNIACH do AMERYKI.
 Przeprowa pasażerów do
KANADY i ARGENTYNY.
 Żądać pouczenia.
 Korespondentka wystarczy 2112 104
Falck & Comp.
 HAMBURG, RABOISEN 30 g. n.
 Korespondencya we wszystkich językach.

Z najwyższego polecenia Jego C. i k. Apostolskiej M.
XXV. C. K. Loteryja państwowa
 na dobroczynne cele wojskowe.
 Ta loteryja pieniężna, jedyna w Austrii prawnie dozwolona, ma 18.389 wygranych w got. na ogólną cyfrę 512.880 Koron.
 Główna wygrana 200.000 Koron w got. wynosi:
 Ciagnienie nastąpi nieodwołalnie 20-go grudnia 1906
Los kosztuje 4 korony.
 Losy są do nabycia w oddziale loteryj państw. Wien III., Vorderamtstr. 7, w kolekturach loteryjnych, trafikach, w urzęd. podatku i kolejowych w kantorach wymiany itd. Listy ciagnień dla nabyt. gratis. Losy przysyła się na żądanie bez opłaty porta.
 240 10
Dyrekcya c. k. Loteryj (Oddział Loteryj państw.)

Chleb smaczny znany z dobroci
 z piekarni wiejskiej, 2439
 dostać można w każdym sklepie proszę żądać li tylko
P. W. P. W. i sierpe
 jako markę ochronną.
 Z poważaniem
Piekarnia wiejska
 Krowoderska 130. V. p.

zł. 2.60

Suknie damskie w Wiedniu zł. 2.60

(ściśle jak rycina)
przepyszny krój, modny fason, z pierw-
szej jakości tyrolskiego lodenu, w kolo-
rach, szarym, drap, zielonym, oliw-
kowym, t. hof, czarnym, jak ró-
wnież z męskich materij wzorów.
w kratę i past, szare oliwkow, drap.
zł. 1.95 Konkurenc. suknie po-
rządnie wykonanea fer-
tycznie dobrana suknie do codzien-
nego użycia, z naszytymi szwami
na sposób męski, z mocnego lodenu,
we wszelkich bar-ach, lub z mate-
ryj beżeńskich w kratę — zł. 1.95

Każda suknie zostanie oddzielnie, dokładnie i porządnie we-
dług nadesłanej miary uszyta. — robota nie f. b. yczna. Jako
miara wystarcza długość przodu i tyłu, objętość w pasie i
biuster. Wysyła za zaliczką: 2434 0

Zur grossen Schossen-Schneiderei
HERMANN AUER, Wien IX 2, Nussdorferstr. Nr. 3 V

Bank Ziemski

w Krakowie ul. św. Marka L. 7 l. p.

zadkuje stosunki majątkowe, reguluje hipoteki posiad-
ziemskich, pośredniczy w kupnie i sprzedaży majątków
mskich, wyrabia pożyczki hipoteczne, ułatwia włościanom
ycie ziemi pod najprzystępniejszymi warunkami, pośre-
czy w tworzeniu włości rentowych, przeprowadza parcelacje.
zyjmuje wkładki oszczędności począ-
zy od 1.000 koron wyżej za 4 i pół proc.
oprocentowaniem. 1973 2 18

Nowe podwójnie czyszczone pierze

tech. Wysyłamy bez kosztów do każdej stacyi za zaliczką lub po-
niem nadesłaniem kwoty w nadzwyczaj użytecznym, nowem opako-
i (to za darino), uczciwy, dobry towar, darte i niedarte według ży-
a; 10 funtów szarego, puszystego pierza poduszkowego K. 9.20, 10.—
12.— do K. 14.— 10 funtów lepszego, białego ges ego pierza
K. 16.—, 18.—, 20.—, 24.—, 30.— do 40 Kor. 10 funtów darto-
półpuchowego w najlep-szych gatunkach K. 20.—, 24.—, 30.—
40.— do 52 Kor. 1 funt puchu szarego K. 3.40 do K. 4.—, 1
funt puchu białego K. 4.—, 5.— do K. 6.—, 1 funt najpiękniej-
szego puchu (z pierzi) najlepszego gatunku K. 7.— do K. 8.—
we łóżka: 1 pierzyna i 2 poduszki w wielkich czerwonych wyspach
14.—, 16.—, 18.—, 20.— do 80 K. Przesyłki poniżej 10 funtów be-
starczane franko tylko przy zamawianiu puchu. Jak najskrupu-
la obsługa zagwarantowana: **A. Fleischl & Syn** przedtem **An-
Fleischl**, skład pierza Neuern Nr. 79 (Czechy). Wymiana lub z
za opłatą porta dozwolona. Cenniki grat. Wzory za nadesłaniem
lerzy w miarkach. 2273 6

Browar Akcyjny w Tenczynku

poleca
znane ze swej dobroci piwa:

Piwo marcowe, jasne, à la Pilzneńskie.
Bawar Tenczyński, à la Spatenbräu.
Porter Tenczyński - kuracyjny.

Sprzedaż na beczki i tiaski.

Zamówienia przyjmują następujące składy:

w Krakowie:

Antoni Tytko, ul. św. Tomasza 11 (Katel Saski).

we Lwowie:

Bronisław Jlukiewicz, ul. Podzamcze 8.

w Czerniowcach:

Józef Dawid, Schlangengasse 12.

tudzież

Zarządy propinacyjne w Zakopanem i Szczawnicy.

oraz

Zarząd Browaru Akcyjnego
w Tenczynku.

Stanisław Miś

krawiec

Krakowie, przy ulicy Brackiej l. 6 (parter),
poleca na sezon

Kostiumy spacerowe!!

ysk paletoty, saki wierzchy na futra, peleryny dam-
skie i męskie (specyalne z welouru) i t. d. 2191 10

Niezbędna
nowość!

Niezbędna
nowość!

Fabryka: Alte K. K. Feldapotheke Wien I-

Do ścierania mekłą ścierką

wosk podłogowy

Parquet-Rose oszczędza czyszczenia podłogi, utrzy-
muje i wzmacnia połysk, chroni od
kurzu i w użyciu jest najtańszym woskiem do podłóg.

Zaprowadzony w najwyższych domach, zakładach,
sanatoriach, pierwszorzędných hotelach etc. etc.

CENY:

1 doza 1 1/2 kg. Kor. 0,85 | 1 doza 1 kg. Kor. 2,50
1 " " " 1,35 | 1 " 2 1/2 " " 5,50
1 doza 5 kg. Kor. 11.— 2197 10

Składy w Krakowie: Reim i Sp. Rynek l. 37, Fr. Leuert, Fr. Zopoth i
Sp. ul. Siena l. 12, Roman Drobner. Skład w Tarnowie: Drog. Wład.
Brach. Składy w Przemyślu: Mayer Os. Gans, Wojciechowski, J. Martynowicz.

Prswdziwy złoty double Ros-
kopf Savonnet Remontoir kot-
wiczny z przepy-z. precyzyjnym werk. kot-
wicznym, podwójnie kryty, 3 bardzo
silne koperty ze złota double, ze sprężyna.
Złoto double jest metalem podobnym do
złota, które tego podobieństwa nigdy nie
traci. Te zegarki są z powodu wspaniale-
go wykonania ogólnie podziwiane, i od
prawdziwych złotych nie do odróżnienia.

Cena zł. 5.— 2398 12

Zegarek damski, double podwójnie kryty
zł. zł. 6. Męski łańcuch double podwójny
zł. 1.50. Łańcuszek double na lornetę 160
cm. długości zł. 4. Do każdego zegarka 3
le nia pisemna gwarancja przy wysyłce za
zaliczką. Ilustr. cennik zegarków, łań-
cuszków, pierścionków gratis i franko

Józef Spiering, Wien I., Postgasse 2. 26

Proszę żądać najnowszy cennik i spis płyt najnowszych zdjęć
darmo i oplatnie

Pierwszy krajowy Skład Gramofonów i Fonografów

hurtowny i częściowy

Kraków, ul. Grodzka l. 71.

Największy skład Gramofonów,
Fonografów i walców najnow-
szych zdjęć.

Części składowe zawsze na składzie.
Reparacje wykonuje się dokładnie i szybko.

Najnowszy Gramofon „Tonarm“
z tubą kwiatową wraz z 10 płytami.
35 złr.

Gramofony i Fonografy najnow. konstrukcji od kor. 12 do 300

Zmiana Lokalu!

Z dniem 1-go grudnia br. przenosi się

Skład Piwa Karwińskiego

browaru J. E. hr. Larisch Mönricha

do swych

2409 4

nowo wybudowanych we wszelkie najnowsze
elektryczne przyrządy do spuszczenia piwa
zaopatrzonych lolali

przy ul. Dietlowskiej l. 89

naprzejw bylego cyrku. — Telefon No. 431.

JUBILER

B. ARMATOWICZ

Kraków, Rynek Główny 18.

Pracownia i skład wyrobów złotych i srebrnych najgustowniej-szych
w największym wyborze. Zamiana tudzież naprawa biżuterji sumien-
na i punktualna. 2473 5

Chińskie srebro po cenach fabrycznych.

Marka ochronna:
„Kotwica“

Liniment. Capsici comp.,
zastąpienie
Pain-Expelleru,
jest powszechnie znane jako wy-
smienite, bóle uśmierzające na-
cieranie; do nabycia we wszyst-
kich aptekach po cenie 80 hal.
K 1.40 i 2 K. Przy kupnie tego
powszechnie ulubionego środka do-
mowego należy przyjmować tylko
butelki oryginalne w pudełkach z
naszą ochronną marką „kotwica“,
wtenczas jest pewność, że się
otrzymało wyrób oryginalny.

Apteka Dr. Richtera
pod „złotym lwem“ w Pradze,
ulica Elżbiety
No. 5 nowy.
Wysyłka codzienna.

Premia Świąt 2139 Bożego Narodzenia.

Każdy p. T. odbiorca, który w cza-
sie od 1. października do 31 listo-
pada zamówi i towie w kwocie
najmiej K. 40.— otrzyma jak pre-
mie Świąt Bożego Narodzenia darmo
jeden la Adler Roskopf „Alarm“, bu-
dzik N. 4343 z tarczą w nocy świe-
cąca w cenie K. 4.20, z 3-letnią pisem-
ną gwarancją i jeden polski 80 str.
silny kal. 1907. Zamówieniom wpły-
wającym po 30 listopada nie może
się bezwarunkowo udzielić tej premii.
Poleca się więc przedwzys kiem
zamówienie przeczazone na Świe-
ta Bożego Narodzenia już w me-
siacach październiku i listopadzie,
łaskawie mi przysłać do załatwienia.
Bogato ilustrowany cennik, z wig-
cej niż 10 0 rycinami wysyłam na
żądanie każdemu darmo i oplatnie.

Hanns Konrad,

Pierwsza fabryka zegar-
ków w Brün Nr. 956 (Czechy).

Restauracya w Hotelu „pod Różą“

Kraków, Florjańska 14.

objęta została w lokalu zupełnie
odnowionym, przez

Aleksandra Włoczkowskiego

kuchmistrza-restauratora,
odznaczonego dyplomami honorow.
i medalami w Paryżu i Wiedniu.

Ceny bardzo przystępne.

Obiad z 4 dań 2 kor.

Piznica zaopatrzona w najlepsze
wina wszelkiego gatunku.

Obok restauracyi (wchód od ul.
św. Tomasza) został otwarty

BUFET

w którym dostać można śniadania,
obiady, kolacje, zimne i gorące
przekąski. Piwo okocimskie i pil-
zneńskie na szklanki.

Jako kuchmistrz i restaurator
podejmuje się wszelkich zamówień
do domów prywatnych od najskro-
mniejszych do najwykwintniejszych
po cenach przystępnych. 2447

Miód patoka

bez domieszek deserowo-kuracyjny
lipcowy 5 kg. puszka tylko 6 koron
fr. z własnej a największ. galic.
pasieki. Doskonałe miody do picia
domow. wyrobu, 5 medalami srebr.
odznasz. po 0.70, 0.80, 1.00 i 1.20 K.
za l. lub 3/4 l. fl. wysyłki od 5 kg.
począwszy. Za czystość i jakość
gwarancja. **EUGENIUSZ BILIN-
SKI, Zbaraż.** 2451 6

Zarząd pasieki A Kraiń- skiego

w Jezierzanach ad Borszczów
wysyła w pięciokilowych blaszan-
kach wszystko oplatnie prawdziwy
miód lipcowy w cenie 6 kor. 50 hal.,
a wyborny miód lipowy w cenie
7 kor. Wysyła również miody pitne
o szczególnie na kilka wysta-
wach a to, stołowy, kasztelański,
królewski i miody pitne owocowe
jak Borówczak, Maliniak, Darniak,
Wiśniak, Winogroniak, Ożyniak, itd.
o pięciokilowcu blaszankach wszyst-
ko oplatnie w cenach od 6 kor.
40 hal. do kor. 80 hal. Cenniki na
życzenie franko. 2326 20

Największy wybór! — Dużo nowości!

Na drzewko!

Dekoracje kompletne do ubrania całego drzewka od 2 koron do 12 koron.
Dekoracje i ozdoby z „Lamety“ (włos aniołów), szkła, papieru, waty i żelatyny.
Szklane perły, kule, trąbki, dzwonki i sopły lodowe. — **Girlandy** złote, srebrne i kolorowe.
Aniołki i lampiony na drzewko. — **Szopki — stajenki.**
Pozłotkę złotą i srebrną, dyamentyną i śnieg błyszczącą. — **Lichtarzyki** ozdobne i zwykłe.
Przyrządy do zaświecania i do gaszenia. Świeczki, woskowe i stearynowe, kolor., gładkie i karbowane.
Stoczek. Nowość: **Świeczki elektryczne.**

Jako podarek!

Nowość! Cyrk Kumpty Dumpty.
Mydła i perfumy w eleganckich kasetkach po rozmaitych cenach.
Perfumy, wodę kolońską, pudry i mydła francuskie, angielskie i krajowe. Wszelkie inne przybory toaletowe. — Nowość: **Mydła amerykańskie.**
Aparaty i preparaty do upiększenia twarzy i ciała.
Szachy, szachownice, domina i różne gry towarzyskie.
Kompletne kasetki z przyborami do robót pi-
 leczkowych i snycerskich.

Na gwiazdkę!

Kotwiczne skrzynki budowlane i zabawki do układania (lamigłówek) z fabr. F. A. Richtera i Sp.
Zabawki i lalki gumowe dla dzieci.
Piłki gumowe salonowe. — **Przyrządy** gimnastyczne pokojowe. **Tennisy** pokojowe „Ping-Pong“.
Silomierze „The Whitely“.
Aparaty „Ideal“ Family Gymnastics „Sandow“.
Farby artystyczne, przyrządy i kompletne kasetki do malowania olejnego, akwarel, na terakotę, drzewie i do naprskiwania.
Przedmioty z drzewa i terakoty do malowania.
Aparaty z igłą platynową do wypalania na drzewie i odtosne wzorki. **Łyżwy** śniegowe „Ski“.

polecają po cenach najtańszych **REIM i SPÓŁKA** Kraków, Rynek 37, linia A-B.

CENNIKI DARMO i OPLATNIE.

DWA RAZY DZIENNIE WYSYŁKI POCZTOWE.

Kalesony damskie krojem reformowanym

Dla każdej z Pań na obecną porę niezbędną — są w każdej wielkości na składzie.

Skład bielizny 2295 9

M. Beyer & Spółka,
 Kraków, Sukiennice.

Pierwszy Galicyjski Zoologiczny Zakład (Ornis) założony w roku 1897 w Krakowie.

Odnaczony kilkoma najwyższymi nagrodami na wystawach światowych — Srebrny medal c. k. ministerstwa rolnictwa, złoty medal związku austriackich kupców zwierząt i preparatorów w Wiedniu. — **Własc.** **A. Musiołek**, dostawca c. k. urzędników państw. Sklep. Kraków Ul. Sławowska 16, naprzeciw „Grand hotelu“. Hodowla: Półwie Zwierzyniec Willa Wisła. Menażerya w Parku krakowskim dla P. T. Publ. otwarta, zawiera więcej jak 100 pięknych okazów wszelkich zwierząt.

Największy i jedyny zakład tego rodzaju w całym kraju. — 20-letnia fachowość nabyta w kraju i po całej Europie. Cenniki za nadaniem 5 h. marki. Poleca swoją hodowlę i realną sprzedaż różnych rasowych psów od najmniejszych karłków do największych olbrzymów. Młode Bernhardy od 25 złr. Z ptactwa różne czyste rasowe kury, gołębie amerykańskie, kaczki peking, emdenkie gęsi, łabędzie, pawie, bażanty itd. od tych wszystkich jaja do wylęgu. Puhacz do polowania. Zawsze kilka set par kolibrów zagranicznych ptaków małych i dużych papug na składzie. Prawdziwe harc. kanarki od 6 złr. Angora koty, oswojone małpki, złote i ozdobne rybki od 14 ct. Praktyczne klatki i akwaria. Najlepsza żywność dla ptaków, papug, ryb itd. — **Wypycha tanio ptaki i zwierzęta** — Sprzedaż żywej zwierzyny. **Baczność!** Ostrzegam przed lichymi nie fachowcami w kraju istniejącymi sprzedawcami ptaków i psów którzy z moją rzetelną firmą mają nie wspólnego i w prawdzie także żadnych zakładów tego rodzaju nie posiadają.

Największy krajowy skład ulepszonych Singera maszyn do szycia

pod firmą

R. PAWŁOWSKI
 Kraków, Rynek 18,

prosperująca ze znaną rzetelnością, od roku 1868, poleca swoje światowej sławy fabrykaty wszelkich najnowszych konstrukcji, które:

- 1) nadają się znakomicie tak użytku domowego, jak i dla celów przemysłowych,
- 2) są wyrobione z wypróbowanej dobroci materiałów, wykończone z nadwyzającą dokładnością,
- 3) szycją prędko, lekko i cicho,
- 4) haftują znakomicie,
- 5) są tańsze aniżeli wszystkie inne bezwartościowe fabrykaty.

Bezpłatne kursa nauki haftów. — Obszerne cenniki wraz z historią maszyn do szycia darmo i oplatnie.

JEDYNA W KRAJU
FABRYKA PASO
 maszynowych

Ignacego Wurm
 w Krakowie, ul. Kanonicza 1.

Tanie czeskie PIERZE!

5 kilo, świeżo d. K. 9-60, lepsze K. 10-60, białe, puchowe, darte, Kor. 18, śnieżno-białe, puch., darte, K. 20.

Wysyła oplatnie za pobranie. Zwrot lub wymiana dozwolona zwrótem porta. — **Benedict Sack** Lobes 284, p. Pilsen, Czechy.

Całkiem darmo

bez żadnej zapłaty

otrzymają każdy na gwiazdkę bu-
 zdkę bu-
 kolej-
 świec-
 acy,
 Rossi-
 wartość-
 5 wraz-
 knym k-
 darz.
 nym z koszykiem kto do 15
 dnia zamówi towarów na 30 k-
 Zadajcie zatem natychmiast
 cennika zawierającego 2000
 gratis i oplatnie.

Max Böhm

Uhrmacher
 Wien IV **Margarethenstr.**
 Telefon 3525

Cytrzyści

otrzymają 6 kawałków na
 i katalog 1907 gratis od **J. kirchner**, Gorkau, Böhm

PIERWSZA KRAKOWSKA
PALARNIA KAWY

Ważne dla
 P. T. Gospodyń!

Za darmo, jako premię,
 otrzyma każdy z P. T.
 Odbiorców, wykazujący
 się zwrótem woreczków
 (z marką ochronną)
 z zakupionych 12 1/2 kigr.
 z molić wybornych kawy
 mieszanej palonej kawy
 patentowa kawa ozdobna,
 hermetyczna, higieniczna
 z samomierzającą
 i oszczędzającą puszkę
 do przechowywania kawy,
 zwaną
 „CONSERVATOR“

M. JAWORSKI
 Kraków, Rynek gl. 44.

Najtańszem bo bezpośredniem źródłem jest

Magazyn pierwszej kraj. fabryki

wyrobów platerowanych brązowych i srebrnych

M. JARRA w Krakowie

tylko od strony pomnika A. Mickiewicza obok cukierni w Sukiennicach L.

Na podarki ślubne na gwiazdkę!

Magazyn bogato zaopatrzony w piękne i trwałe wyroby własne w stylach zakopiańskich, secesyj i innych sprzedaje po cenach prawdziwie fabrycznych. Najpraktyczniejsze, najodpowiedniejsze na podarki przedmioty do użytku domowego jak:

Serwisy do kawy, herbaty i czekolady, Kandelabry, Nożyki do owoców i ciast, Lustra i garnitury toaletowe, Samowary, Maselniczki, Cukierniczki, Podstawki na kwiaty, Biuterki, Etażery, Serwisy do wódek, Pudełka na biżuterię, Kompotyerki, Serwisy do palenia i t. d. Kompletne kasety z nakryciem stołowym w stylu zakopiańskim i innych.

Patentowane w całej Europie.

Nowość!

„NIUTA“

Samowary spirytusowe gazowe najpraktyczniejsze w świecie.

Nie kopca, nie wydają żadnego swądu, ani popiołu. Obsługa nader łatwa, gdyż można je w kilku sekundach nastawić w pokoju lub salonie. Zagotowują wodę na 16 szklanek herbaty w 15 minutach, zużywając za 3 hal. spirytusu. Wyrabia i przerabia ze zwykłych samowarów wyłącznie fabryka

M. Jarry w Krakowie.

Cenniki na żądanie darmo i franko.

Nowość!

Artykuły kościelne

Lichtarze, Kielichy, Puszki na komunikanty, py, Krzyże, Relikwiarze, Monstrancje, Zyrandole, czniki, Ampulki, Lawatarze, Trybularze, Kadzi, Pastorały i t. d. Fabryka wykonuje na zamówienie rysunków i projektów Tablice pamięci, Biusty, Pomniki i wszelkie przedmioty kościelne, świeczniki, Tabernakulum, ozdoby do ołtarzy i brzozy, chińskiego srebra lub z prawdziwego i złota.

Przyjmuje również zniszczone wyroby do czyszczenia, posrebrzenia, złocenia w ogniu lub galwanizowania i brązowania. Wypożycza nakrycia, we „sztuce“ na większe zebrania, wesela i t. p. szek do czyszczenia srebra i złota.